

2025/2434

29.12.2025

ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY (UE) 2025/2434

z dnia 26 listopada 2025 r.

**w sprawie Europejskiej Agencji Bezpieczeństwa Morskiego i uchylenia rozporządzenia (WE)
nr 1406/2002**

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 100 ust. 2,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

po przekazaniu projektu aktu ustawodawczego parlamentom narodowym,

uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego ⁽¹⁾,

po konsultacji z Komitetem Regionów,

stanowiąc zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą ⁽²⁾,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Unia przyjęła szereg różnych środków ustawodawczych w celu poprawy bezpieczeństwa morskiego i ochrony na morzu, promowania zrównoważonego rozwoju, w tym poprzez zapobieganie zanieczyszczeniu, oraz obniżenia emisyjności żegluga, a także ułatwienia wymiany informacji i cyfryzacji sektora morskiego. Aby takie środki ustawodawcze były skuteczne, powinny być odpowiednio i jednolicie stosowane w całej Unii w celu zapewnienia równych warunków działania, zredukowania zakłóceń konkurencji wynikających z przewagi ekonomicznej statków niestosujących się do tych środków i nagrodzenia przedsiębiorstw żeglugowych wysokiej jakości.
- (2) Dążenie do osiągnięcia tych celów wymaga prowadzenia istotnych prac o charakterze technicznym przez specjalistyczny organ. Z tego powodu konieczne okazało się utworzenie – jako część środków określonych w komunikacie Komisji z dnia 6 grudnia 2000 r. dotyczącym drugiego pakietu środków wspólnotowych na rzecz bezpieczeństwa morskiego w związku z wypadkiem tankowca olejowego Erika, w istniejących ramach instytucjonalnych oraz z poszanowaniem obowiązków i praw państw członkowskich jako państw bandery, państw portu i państw nadbrzeżnych – europejskiej agencji do celów zapewnienia wysokiego, jednolitego i skutecznego poziomu bezpieczeństwa morskiego i zapobiegania zanieczyszczaniu przez statki.
- (3) Na mocy rozporządzenia (WE) nr 1406/2002 Parlamentu Europejskiego i Rady ⁽³⁾ ustanowiono Europejską Agencję Bezpieczeństwa Morskiego (zwaną dalej „Agencją”), która ma wspomagać Komisję i państwa członkowskie w skutecznym wykonywaniu na poziomie Unii ustawodawstwa w dziedzinie bezpieczeństwa morskiego i zapobiegania zanieczyszczeniu i w tym celu ma przeprowadzać odpowiednie wizyty w państwach członkowskich, aby monitorować odnośne ustawodawstwo oraz – na wniosek państw członkowskich oraz za ich zgodą i odpowiednio do ich potrzeb – zapewniać szkolenia i budowanie zdolności.
- (4) Po utworzeniu Agencji w 2002 r. ustawodawstwo Unii w dziedzinie bezpieczeństwa morskiego, ochrony na morzu, zrównoważonego rozwoju i zapobiegania zanieczyszczeniu zostało znacznie rozbudowane, co pociągnęło za sobą pięciokrotne wprowadzenie zmian do zakresu kompetencji Agencji.

⁽¹⁾ Dz.U. C, C/2023/873, 8.12.2023, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2023/873/oj>.

⁽²⁾ Stanowisko Parlamentu Europejskiego z dnia 12 marca 2024 r. (Dz.U. C, C/2025/1026, 27.2.2025, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2025/1026/oj>) oraz stanowisko Rady w pierwszym czytaniu z dnia 13 października 2025 r. (dotychczas nieopublikowane w Dzienniku Urzędowym). Stanowisko Parlamentu Europejskiego z dnia 13 listopada 2025 r. (dotychczas nieopublikowane w Dzienniku Urzędowym).

⁽³⁾ Rozporządzenie (WE) nr 1406/2002 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 27 czerwca 2002 r. ustanawiające Europejską Agencję Bezpieczeństwa Morskiego (Dz.U. L 208 z 5.8.2002, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2002/1406/oj>).

- (5) Od 2013 r. Agencja nieustannie rozszerza w znaczącym stopniu zakres swoich zadań; czyni to poprzez podejmowanie odpowiednich zadań dodatkowych określonych w art. 2a rozporządzenia (WE) nr 1406/2002 oraz w związku z wnioskami o udzielenie pomocy technicznej Komisji i państwom członkowskim, w szczególności w obszarze obniżenia emisyjności sektora morskiego i jego cyfryzacji. Ponadto bezpośredni wpływ na zadania Agencji miały zmiany w dyrektywach Parlamentu Europejskiego i Rady 2005/35/WE⁽⁴⁾, 2009/16/WE⁽⁵⁾, 2009/18/WE⁽⁶⁾ i 2009/21/WE⁽⁷⁾. W dyrektywach tych przewidziano w szczególności wykonywanie przez Agencję zadań związanych z zanieczyszczeniem pochodzącym ze statków, z systemem kontroli przeprowadzanej przez państwo portu funkcjonującym na poziomie Unii, z działaniami państw członkowskich w zakresie dochodzeń w sprawach wypadków morskich na wodach Unii oraz z obowiązkami państw członkowskich jako państw bandery.
- (6) Ponadto należy dostosować zarządzanie Agencją do wspólnego oświadczenia Parlamentu Europejskiego, Rady UE i Komisji Europejskiej z 2012 r. w sprawie agencji zdecentralizowanych (zwanego dalej „wspólnym oświadczeniem i wspólnym podejściem”) oraz do rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2019/715⁽⁸⁾.
- (7) Ze względu na istotny charakter zmian, rozporządzenie (WE) nr 1406/2002 należy uchylić i zastąpić nowym aktem ustawodawczym.
- (8) Agencję ustanowiono początkowo jako organ, który ma przyczyniać się do zapewnienia wysokiego poziomu bezpieczeństwa morskiego w całej Unii, a także pomagać w zapobieganiu zanieczyszczeniu pochodzącemu ze statków, a później także z instalacji do wydobywania ropy naftowej i gazu. Mimo że cele te zostały dodatkowo poszerzone o promowanie ochrony na morzu, w ostatnich latach działań Agencja skoncentrowała się na wspieraniu zmian regulacyjnych w obszarze obniżenia emisyjności żeglugi i jej cyfryzacji. Należy zatem włączyć te obszary do ogólnych celów Agencji, dzięki czemu będzie ona mogła przyczyniać się do osiągnięcia celów ekologicznej i cyfrowej transformacji sektora. Także kluczowa rola Agencji w zapewnianiu obrazu morskiej orientacji sytuacyjnej za pośrednictwem zdjęć satelitarnych i w drodze eksploatacji zdalnie kierowanych bezałogowych systemów powietrznych uzasadnia dodanie odpowiedniego ogólnego celu Agencji.
- (9) Cele te powinny wskazywać obszary, w odniesieniu do których Agencja ma wspierać Komisję i państwa członkowskie poprzez zapewnianie pomocy technicznej i operacyjnej w celu wdrażania polityk Unii w obszarze morskim.
- (10) Aby we właściwy sposób osiągnąć te cele, Agencja powinna realizować konkretne zadania w obszarze bezpieczeństwa morskiego, zrównowżenia środowiskowego, obniżenia emisyjności sektora morskiego, ochrony na morzu i cyberbezpieczeństwa morskiego, nadzoru morskiego i sytuacji kryzysowych na morzu, promowania cyfryzacji i ułatwiania wymiany danych w obszarze morskim. Aby skupić się na konkretnych wyzwaniach i zapewnić oszczędność kosztową zadań, które wykonuje Agencja, zarząd Agencji (zwany dalej „zarządem”) powinien mieć prawo do nadawania priorytetu niektórym zadaniom i działaniom w ramach planowania rocznego i wieloletniego Agencji.
- (11) Oprócz konkretnych zadań Agencja powinna na wniosek Komisji lub państw członkowskich zapewniać horyzontalną pomoc techniczną w realizacji wszelkich zadań wchodzących w zakres jej kompetencji i celów, wynikających z przyszłych potrzeb i rozwoju sytuacji na poziomie Unii. Podejmując decyzję o włączeniu takich dodatkowych zadań do jednolitego dokumentu programowego Agencji w ramach rocznego lub wieloletniego programu prac, zarząd powinien wziąć pod uwagę dostępne zasoby ludzkie i finansowe. Jest to niezbędne do zapewnienia, aby niektóre zadania stanowiące główny obszar działalności Agencji mogły być w razie potrzeby traktowane priorytetowo.

⁽⁴⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2005/35/WE z dnia 7 września 2005 r. w sprawie egzekwowania międzynarodowych standardów dotyczących zanieczyszczeń pochodzących ze statków oraz wprowadzenia kar administracyjnych za przestępstwa związane z zanieczyszczeniami (Dz.U. L 255 z 30.9.2005, s. 11, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2005/35/oj>).

⁽⁵⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/16/WE z dnia 23 kwietnia 2009 r. w sprawie kontroli przeprowadzanej przez państwo portu (Dz.U. L 131 z 28.5.2009, s. 57, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2009/16/oj>).

⁽⁶⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/18/WE z dnia 23 kwietnia 2009 r. ustanawiająca podstawowe zasady regulujące dochodzenia w sprawach wypadków w sektorze transportu morskiego i zmieniająca dyrektywę Rady 1999/35/WE oraz dyrektywę 2002/59/WE Parlamentu Europejskiego i Rady (Dz.U. L 131 z 28.5.2009, s. 114, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2009/18/oj>).

⁽⁷⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/21/WE z dnia 23 kwietnia 2009 r. w sprawie zgodności z wymaganiami dotyczącymi państw bandery (Dz.U. L 131 z 28.5.2009, s. 132, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2009/21/oj>).

⁽⁸⁾ Rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2019/715 z dnia 18 grudnia 2018 r. w sprawie ramowego rozporządzenia finansowego dotyczącego organów utworzonych na podstawie TFUE oraz Traktatu Euratom, o których mowa w art. 70 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) 2018/1046 (Dz.U. L 122 z 10.5.2019, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2019/715/oj).

- (12) Agencja zajmuje wiodącą pozycję w zakresie technicznej wiedzy eksperckiej w dziedzinach wchodzących w zakres jej kompetencji, dlatego powinna zapewniać państwom członkowskim – na ich wniosek oraz za ich zgodą i odpowiednio do ich potrzeb – szkolenia i działania w zakresie budowania zdolności oraz powinna korzystać z narzędzi o najwyższym stopniu zaawansowania technologicznego do zapewniania tych szkoleń i działań w zakresie budowania zdolności.
- (13) Techniczna wiedza ekspercka Agencji powinna być dalej rozwijana w drodze prowadzenia badań w obszarze morskim i w drodze wkładu w odpowiednie działania Unii w tym obszarze. Agencja powinna, w ścisłej współpracy z rządem i w sposób proaktywny, przyczyniać się do osiągania celów związanych z poprawą bezpieczeństwa morskiego, ochrony na morzu, obniżania emisyjności żeglugi i zapobiegania zanieczyszczaniu przez statki. W tym zakresie Agencja mogłaby proponować Komisji odpowiednie niewiążące wskazówki, zalecenia lub instrukcje, które mogłyby wspierać Komisję, państwa członkowskie lub sektor morski w osiągnięciu tych celów.
- (14) W zakresie bezpieczeństwa morskiego Agencja powinna wypracować proaktywne podejście do określania zagrożeń i wyzwań związanych z bezpieczeństwem. Na tej podstawie Agencja powinna przedstawiać Komisji co trzy lata sprawozdanie z postępów w zakresie bezpieczeństwa morskiego. Ponadto Agencja powinna nadal wspomagać Komisję i państwa członkowskie we wdrażaniu odpowiednich aktów prawnych Unii, w szczególności dotyczących obowiązków państwa bandery i państwa portu, dochodzeń w sprawie bezpieczeństwa na morzu, bezpieczeństwa statków pasażerskich, uznanych organizacji zdefiniowanych w art. 2 lit. e) rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 391/2009⁽⁹⁾ (zwanych dalej „uznanymi organizacjami”) i wyposażenia morskiego. Mając na uwadze zmieniający się charakter bezpieczeństwa morskiego, Agencja może, za uprzednią zgodą zarządu, wspomagać Komisję i państwa członkowskie w nowych obszarach związanych z bezpieczeństwem morskim, bez uszczerbku dla kompetencji państw członkowskich w tych obszarach. Ważne jest również gromadzenie dodatkowych danych statystycznych na temat szkolenia i certyfikacji marynarzy oraz, na wniosek zarządu, na temat wdrażania odpowiednich konwencji międzynarodowych dotyczących warunków pracy i życia marynarzy na pokładzie, w tym – w stosownym przypadku – Konwencji o pracy na morzu z 2006 r. (zwanej dalej „konwencją MLC 2006”), w celu wspomagania zwiększania atrakcyjności zawodu marynarza i w celu wypracowania odpowiednich działań strategicznych z myślą o rekrutacji marynarzy i zatrzymywania ich w sektorze. Szczególną uwagę należy zwrócić na prace już przeprowadzone przez odpowiednie organizacje międzynarodowe, aby unikać powielania działań.
- (15) Od czasu ostatniej istotnej zmiany rozporządzenia (WE) nr 1406/2002 w 2013 r. w sektorze morskim nastąpiły znaczące zmiany ustawodawcze związane ze zrównoważonym rozwojem dotyczące między innymi zapobiegania zanieczyszczeniu i reagowania na nie, ochrony środowiska i obniżenia emisyjności. Oprócz zadań, które do tej pory wchodziły w zakres kompetencji Agencji, takich jak zapobieganie zanieczyszczeniu pochodzącemu ze statków oraz z instalacji do wydobywania ropy naftowej i gazu, głównie dzięki funkcjonowaniu systemu CleanSeaNet ustanowionego dyrektywą 2005/35/WE, Agencja powinna nadal wspomagać Komisję we wdrażaniu dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/883⁽¹⁰⁾. Zadanie to powinno znaleźć odzwierciedlenie w zaktualizowanym zakresie kompetencji Agencji. Ponadto zachodzi zwiększona potrzeba, aby Agencja nadal prowadziła działania wspomagające w zakresie wdrażania elementów dyrektyw Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/56/WE⁽¹¹⁾ i (UE) 2016/802⁽¹²⁾ dotyczących żeglugi. Agencja powinna co trzy lata przedstawiać sprawozdanie z postępów we wdrażaniu tych dyrektyw. Mając na uwadze zmieniający się charakter sektora morskiego, Agencja może, za uprzednią zgodą zarządu, wspomagać Komisję i państwa członkowskie w nowych obszarach związanych z ochroną środowiska i zanieczyszczeniem powietrza, bez uszczerbku dla kompetencji państw członkowskich w tych obszarach.

⁽⁹⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 391/2009 z dnia 23 kwietnia 2009 r. w sprawie wspólnych reguł i norm dotyczących organizacji dokonujących inspekcji i przeglądów na statkach (Dz.U. L 131 z 28.5.2009, s. 11, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2009/391/oj>).

⁽¹⁰⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/883 z dnia 17 kwietnia 2019 r. w sprawie portowych urządzeń do odbioru odpadów ze statków, zmieniająca dyrektywę 2010/65/UE i uchylająca dyrektywę 2000/59/WE (Dz.U. L 151 z 7.6.2019, s. 116, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2019/883/oj>).

⁽¹¹⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/56/WE z dnia 17 czerwca 2008 r. ustanawiająca ramy działań Wspólnoty w dziedzinie polityki środowiska morskiego (dyrektywa ramowa w sprawie strategii morskiej) (Dz.U. L 164 z 25.6.2008, s. 19, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2008/56/oj>).

⁽¹²⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/802 z dnia 11 maja 2016 r. odnosząca się do redukcji zawartości siarki w niektórych paliwach ciekłych (Dz.U. L 132 z 21.5.2016, s. 58 ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2016/802/oj>).

- (16) W związku ze wspomaganiem udzielanym przez Agencję Komisji i państwom członkowskim we wdrażaniu dyrektywy 2008/56/WE, Agencja powinna w stosownych przypadkach kontynuować badania w odniesieniu do kwestii związanych z osiągnięciem dobrego stanu środowiska wód morskich, z wydostawaniem się granulatu z tworzyw sztucznych oraz z promieniowanym hałasem podwodnym.
- (17) W dziedzinie obniżenia emisyjności sektora żeglugi należy wspierać działania podejmowane przez Międzynarodową Organizację Morską (IMO) na rzecz ograniczenia globalnych emisji z transportu morskiego, między innymi szybkie wdrożenie przyjętej w 2023 r. zmienionej strategii IMO w zakresie redukcji emisji gazów cieplarnianych ze statków. Na poziomie Unii opracowano zestaw polityk i aktów prawnych mających na celu wspieranie obniżenia emisyjności i dalsze promowanie zrównoważonego rozwoju w sektorze morskim, co znalazło odzwierciedlenie w szczególności w Europejskim Zielonym Ładzie przedstawionym w komunikacie Komisji z dnia 11 grudnia 2019 r., w „Strategii na rzecz zrównoważonej i inteligentnej mobilności – europejski transport na drodze ku przyszłości” przedstawionym w komunikacie Komisji z dnia 9 grudnia 2020 r., w pakiecie ustawodawczym „Gotowi na 55” przedstawionym w komunikacie Komisji z dnia 14 lipca 2021 r. zatytułowanym „»Gotowi na 55«: osiągnięcie unijnego celu klimatycznego na 2030 r. w drodze do neutralności klimatycznej” oraz w planie działania na rzecz eliminacji zanieczyszczeń przedstawionym w komunikacie Komisji z dnia 12 maja 2021 r. zatytułowanym „Droga do zdrowej planety dla wszystkich – Plan działania UE na rzecz eliminacji zanieczyszczeń wody, powietrza i gleby”. W związku z tym w zakresie kompetencji Agencji należy uwzględnić konieczność ograniczenia emisji gazów cieplarnianych z sektora morskiego.
- (18) Agencja powinna nadal wspomagać Komisję i państwa członkowskie we wdrażaniu rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/757⁽¹³⁾, ale powinna również w dalszym ciągu prowadzić działania wspomagające w zakresie wdrażania nowych środków regulacyjnych mających na celu obniżenie emisyjności sektora żeglugi, wynikających z pakietu ustawodawczego „Gotowi na 55”, takich jak rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2023/1805⁽¹⁴⁾ oraz związane z żeglugą elementy dyrektywy 2003/87/WE Parlamentu Europejskiego i Rady⁽¹⁵⁾. Te działania wspomagające obejmują monitorowanie i sprawozdawczość w odniesieniu do oddziaływania unijnego systemu handlu uprawnieniami do emisji (EU ETS) określonego w rozporządzeniu (UE) 2015/757 oraz rozporządzenia (UE) 2023/1805 na ruch portowy, omijanie portów i przenoszenie ruchu do portów przeładunkowych w państwach trzecich ze szkodą dla portów w Unii. Agencja powinna nadal zajmować wiodącą pozycję w zakresie wiedzy eksperckiej na poziomie Unii, aby wspomagać proces przechodzenia sektora morskiego na paliwa odnawialne i niskoemisyjne, prowadząc badania istotnie dla wdrażania i rozwoju prawodawstwa Unii dotyczących upowszechniania i wdrażania zrównoważonych alternatywnych źródeł energii dla statków, takich jak technologie bezemisyjne, zasilanie energią elektryczną z łądu lub napęd wiatrowy zdefiniowane w rozporządzeniu (UE) 2023/1805, lub napęd wykorzystujący energię słoneczną oraz w odniesieniu do wdrażania rozwiązań w zakresie efektywności energetycznej, takich jak optymalizacja prędkości. Aby monitorować postępy w zakresie obniżenia emisyjności sektora żeglugi, Agencja powinna co trzy lata składać Komisji sprawozdanie z działań na rzecz redukcji emisji gazów cieplarnianych, obejmujące ewentualne zalecenia w tej dziedzinie.
- (19) W obszarze ochrony na morzu Agencja powinna nadal zapewniać pomoc techniczną w inspekcjach przeprowadzanych przez Komisję w ramach rozporządzenia (WE) nr 725/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady⁽¹⁶⁾. Ze względu na fakt, że w ostatnich latach znacznie wzrosła liczba incydentów związanych z cyberbezpieczeństwem w sektorze morskim, Agencja powinna wspierać działania Unii zmierzające do zapobiegania takim incydentom i do zwiększenia cyberodporności w sektorze morskim poprzez ułatwianie wymiany między państwami członkowskimi najlepszych praktyk i informacji na temat incydentów związanych z cyberbezpieczeństwem.

⁽¹³⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/757 z dnia 29 kwietnia 2015 r. w sprawie monitorowania, raportowania i weryfikacji emisji gazów cieplarnianych z transportu morskiego oraz zmiany dyrektywy 2009/16/WE (Dz.U. L 123 z 19.5.2015, s. 55, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2015/757/oj>).

⁽¹⁴⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2023/1805 z dnia 13 września 2023 r. w sprawie stosowania paliw odnawialnych i niskoemisyjnych w transporcie morskim oraz zmiany dyrektywy 2009/16/WE (Dz.U. L 234 z 22.9.2023, s. 48, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2023/1805/oj>).

⁽¹⁵⁾ Dyrektywa 2003/87/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 13 października 2003 r. ustanawiająca system handlu przydziałami emisji gazów cieplarnianych w Unii oraz zmieniająca dyrektywę Rady 96/61/WE (Dz.U. L 275 z 25.10.2003, s. 32, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2003/87/oj>).

⁽¹⁶⁾ Rozporządzenie (WE) nr 725/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 31 marca 2004 r. w sprawie wzmocnienia ochrony statków i obiektów portowych (Dz.U. L 129 z 29.4.2004, s. 6, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2004/725/oj>).

- (20) Agencja powinna nadal prowadzić system monitorowania i informacji o ruchu statków ustanowiony na podstawie dyrektywy 2002/59/WE Parlamentu Europejskiego i Rady⁽¹⁷⁾, a także inne systemy służące do uzyskania morskiej orientacji sytuacyjnej. W związku z tym Agencja powinna nadal odgrywać istotną rolę w zarządzaniu komponentem nadzoru morskiego wchodzącym w skład usługi programu Copernicus w zakresie bezpieczeństwa w obrębie ram zarządczych i finansowych programu Copernicus ustanowionego rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/696 (zwanego dalej „programem Copernicus”) ⁽¹⁸⁾, a także powinna nadal korzystać z dostępnych najnowszych technologii, takich jak zdalnie kierowane bezzałogowe systemy powietrzne, które zapewniają państwom członkowskim i innym organom Unii użyteczne narzędzie nadzoru i monitorowania. Oprócz tych usług Agencja wykazała swoją strategiczną rolę w zapewnianiu morskiej orientacji sytuacyjnej w różnych sytuacjach kryzysowych, takich jak kryzys związany z COVID-19 i wojna napastnicza Rosji przeciwko Ukrainie. W związku z tym Agencja powinna prowadzić centrum dostępne 24 godziny na dobę i siedem dni w tygodniu wspomagające Komisję i państwa członkowskie w takich sytuacjach nadzwyczajnych.
- (21) Unia stoi w obliczu nowych wyzwań geopolitycznych, będących źródłem dodatkowych zagrożeń dla bezpieczeństwa morskiego i środowiska morskiego. Istniejące zdolności Agencji w zakresie zapewniania morskiej orientacji sytuacyjnej, w tym w zakresie nadzorowania ruchu statków, powinny stanowić wsparcie dla nadbrzeżnych państw członkowskich, między innymi poprzez monitorowanie i zgłaszanie podejrzanych przeładunków „burta w burtę” i przypadków nielegalnego zakłócania, wyłączania lub w inny sposób dezaktywowania pokładowych systemów automatycznej identyfikacji (AIS) oraz ułatwianie wymiany informacji w oparciu o unijny system wymiany informacji morskich (SafeSeaNet) ustanowiony dyrektywą 2002/59/WE, który umożliwia odbieranie, przechowywanie, odzyskiwanie i wymianę informacji do celów bezpieczeństwa morskiego, ochrony portów i ochrony na morzu, ochrony środowiska morskiego oraz na potrzeby efektywności ruchu morskiego i transportu morskiego. Pomogłoby to nadbrzeżnym państwom członkowskim w stawianiu czoła wyzwaniom, jakie wiążą się z „ciemną flotą” lub „flotą cieni” zdefiniowaną w rezolucji Zgromadzenia IMO A.1192(33) przyjętej w dniu 6 grudnia 2023 r.
- (22) W ramach zadania polegającego na zapewnianiu morskiej orientacji sytuacyjnej i danych analitycznych Agencja powinna wspomagać państwa członkowskie, Komisję i inne organy Unii, stosownie do przypadku, w monitorowaniu ruchu statków, w tym statków stosujących technologie o zaawansowanej automatyzacji, oraz w monitorowaniu zagrożeń dla żeglugi. Takimi zagrożeniami dla żeglugi o potencjalnym wpływie na środowisko mogą być, przykładowo, utracone kontenery dryfujące po morzu lub większe elementy utraconych lub porzuconych narzędzi połowowych.
- (23) Cyfryzacja danych jest elementem postępu technologicznego w zakresie gromadzenia i przekazywania danych i ma na celu przyczynienie się do obniżenia kosztów i do efektywnego wykorzystania zasobów ludzkich. Rozwój i eksploatacja autonomicznych nawodnych statków morskich (MASS) oraz związane z tym zmiany cyfrowe i technologiczne zapewniają szeroki zakres nowych możliwości w zakresie gromadzenia danych i zarządzania zintegrowanymi systemami. Stwarza to możliwości w zakresie potencjalnej cyfryzacji, automatyzacji i standaryzacji szeregu procesów, które przyczyniłyby się do zapewnienia bezpieczeństwa, ochrony, równoważoności i efektywności operacji morskich, w tym mechanizmów nadzoru, na poziomie Unii, przy jednoczesnym zmniejszeniu obciążeń administracyjnych dla państw członkowskich. W związku z tym Agencja powinna między innymi ułatwiać i promować korzystanie z certyfikatów elektronicznych, gromadzenie, zapisywanie i ocenę danych technicznych oraz systematyczne wykorzystywanie istniejących baz danych, łącznie z wzajemną wymianą zawartych w nich informacji, dzięki stosowaniu innowacyjnych narzędzi informatycznych i sztucznej inteligencji. Agencja mogłaby także wносить wkład w obszar morski wspólnej europejskiej przestrzeni danych dotyczących mobilności, w celu zmniejszenia obciążeń administracyjnych dla państw członkowskich. W pracach tych Agencja powinna uwzględnić konieczność zadbania o to, aby wszystkie narzędzia lub systemy były przyjazne dla użytkownika i interoperacyjne z istniejącymi rozwiązaniami technicznymi, tak aby nie generować zbędnych kosztów dla państw członkowskich lub sektora.
- (24) W celu należytego wykonywania zadań powierzonych Agencji właściwe jest, aby jej urzędnicy przeprowadzali wizyty w państwach członkowskich w celu monitorowania ogólnego funkcjonowania unijnego systemu bezpieczeństwa morskiego i zapobiegania zanieczyszczeniu. Agencja powinna również przeprowadzać inspekcje w celu wspomagania Komisji w ocenie skutecznego wdrażania prawa Unii.

⁽¹⁷⁾ Dyrektywa 2002/59/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 27 czerwca 2002 r. ustanawiająca wspólnotowy system monitorowania i informacji o ruchu statków i uchylająca dyrektywę Rady 93/75/EWG (Dz.U. L 208 z 5.8.2002, s. 10, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2002/59/oj>).

⁽¹⁸⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/696 z dnia 28 kwietnia 2021 r. ustanawiające Unijny program kosmiczny i Agencję Unii Europejskiej ds. Programu Kosmicznego oraz uchylające rozporządzenia (UE) nr 912/2010, (UE) nr 1285/2013 i (UE) nr 377/2014 oraz decyzję nr 541/2014/UE (Dz.U. L 170 z 12.5.2021, s. 69, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/696/oj>).

- (25) Aby wnieść wkład w odpowiednie prace organów technicznych IMO, Międzynarodowej Organizacji Pracy (ILO) i memorandum paryskiego w sprawie kontroli przeprowadzanej przez państwo portu, podpisanego w Paryżu w dniu 26 stycznia 1982 r. (zwanego dalej „memorandum paryskim”), Komisja i państwa członkowskie powinny mieć możliwość zwracania się o pomoc techniczną w sprawach wchodzących w zakres kompetencji Unii. Komisja również może potrzebować pomocy technicznej Agencji we wspieraniu państw trzecich w obszarze morskim, w szczególności w zakresie środków budowania zdolności oraz zapobiegania zanieczyszczeniu i reagowania na nie. W przypadku wspierania państw trzecich należy wziąć pod uwagę dostępne zasoby ludzkie i finansowe; ponadto wspieranie to powinno pozostawać bez uszczerbku dla priorytetów Agencji.
- (26) Organy krajowe pełniące funkcje straży przybrzeżnej są odpowiedzialne za szerokie spektrum zadań, takich jak bezpieczeństwo morskie, ochrona na morzu, działania poszukiwawcze i ratownicze, kontrola granic, kontrola rybołówstwa, kontrola celną, ogólne ściganie przestępstw i ochrona środowiska. Zgodnie ze w szczególności zmienioną strategią UE w zakresie bezpieczeństwa morskiego (EUMSS) i towarzyszącym jej planem działania, zatwierdzonym przez Radę w dniu 24 października 2023 r., Agencja, Europejska Agencja Straży Granicznej i Przybrzeżnej (Frontex), ustanowiona rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1896 ⁽¹⁹⁾, oraz Europejska Agencja Kontroli Rybołówstwa (EFCA), ustanowiona rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/473 ⁽²⁰⁾, powinny zatem zacieśnić, w ramach zakresów ich odpowiednich kompetencji, współpracę, zarówno między sobą, jak i z organami krajowymi pełniącymi funkcje straży przybrzeżnej, na przykład za pośrednictwem Forum Europejskich Organów Sprawujących Funkcje Straży Przybrzeżnej, w celu poprawienia morskiej orientacji sytuacyjnej oraz wspierania spójnych i racjonalnych pod względem kosztów działań.
- (27) Wdrożenie niniejszego rozporządzenia nie powinno wpływać na podział kompetencji między Unią i państwami członkowskimi ani na obowiązki państw członkowskich wynikające z konwencji międzynarodowych, takich jak Konwencja Narodów Zjednoczonych o prawie morza (UNCLOS), konwencje IMO, takie jak Międzynarodowa konwencja o bezpieczeństwie życia na morzu (SOLAS), Międzynarodowa konwencja o poszukiwaniu i ratownictwie morskim (konwencja SAR), Międzynarodowa konwencja o zapobieganiu zanieczyszczeniu morza przez statki (MARPOL), Międzynarodowa konwencja o wymaganiach w zakresie wyszkolenia marynarzy, wydawania im świadectw oraz pełnienia wacht (konwencja STCW), oraz z innych stosownych instrumentów międzynarodowych dotyczących morza.
- (28) Aby usprawnić proces decyzyjny w Agencji, należy wprowadzić efektywną i skuteczną strukturę zarządzania. W tym celu państwa członkowskie i Komisja powinny być reprezentowane w zarządzie dysponującym niezbędnymi uprawnieniami, w tym uprawnieniem do ustanawiania budżetu i zatwierdzania jednolitego dokumentu programowego. Zarząd powinien wyznaczać ogólne i strategiczne kierunki działania Agencji i mocniej angażować się w monitorowanie jej działań, aby wzmocnić nadzór nad kwestiami administracyjnymi i budżetowymi. Zarząd powinien mieć możliwość ustanawiania grup doradczych lub grup roboczych, których zadaniem będzie właściwe przygotowywanie posiedzeń zarządu i wspieranie jego procesu decyzyjnego, a także podejmowanie działań następczych względem decyzji zarządu oraz wdrażanie tych decyzji. Agencją powinien kierować dyrektor wykonawczy.
- (29) Aby zapewnić przejrzystość decyzji zarządu, w częściach jego posiedzeń powinni móc uczestniczyć przedstawiciele odnośnych sektorów, ale bez prawa głosu. Przedstawiciele poszczególnych zainteresowanych stron powinni być powoływani przez Komisję na podstawie ich reprezentatywności na poziomie Unii.
- (30) W celu właściwego wykonywania swoich zadań Agencja powinna mieć osobowość prawną i autonomiczny budżet, finansowany głównie z wkładu Unii oraz z opłat wnoszonych przez państwa trzecie lub inne podmioty. Wkłady finansowe otrzymywane przez Agencję od państw członkowskich lub państw trzecich nie powinny naruszać niezależności i bezstronności Agencji. Aby zapewnić niezależność Agencji w bieżącym zarządzaniu i w wydawanych przez nią opiniach, zaleceniach i decyzjach, organizacja Agencji powinna być przejrzysta, a pełna odpowiedzialność za Agencję powinna spoczywać na dyrektorze wykonawczym. Członkowie personelu Agencji powinni być niezależni i powinni być zatrudnieni na umowy krótko- i długoterminowe, tak aby zachować pamięć instytucjonalną Agencji i ciągłość jej działalności, a także zachować stałą niezbędną wymianę wiedzy eksperckiej z sektorem morskim. Wydatki Agencji powinny obejmować wydatki związane z personelem, administracją, infrastrukturą i działalnością.

⁽¹⁹⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1896 z dnia 13 listopada 2019 r. w sprawie Europejskiej Straży Granicznej i Przybrzeżnej oraz uchylenia rozporządzeń (UE) nr 1052/2013 i (UE) 2016/1624 (Dz.U. L 295 z 14.11.2019, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2019/1896/oj>).

⁽²⁰⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/473 z dnia 19 marca 2019 r. w sprawie Europejskiej Agencji Kontroli Rybołówstwa (Dz.U. L 83 z 25.3.2019, s. 18, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2019/473/oj>).

- (31) W odniesieniu do zapobiegania konfliktom interesów i zarządzania nimi Agencja powinna postępować bezstronnie i uczciwie oraz ustanowić wysokie standardy zawodowe. Nigdy nie powinien pojawić się żaden uzasadniony powód do podejrzeń, że wpływ na decyzje mogły mieć interesy sprzeczne z rolą Agencji jako organu służącego całej Unii lub prywatne interesy lub powiązania dowolnego członka zarządu, które prowadziłyby lub mogły prowadzić do powstania konfliktu z właściwym wykonywaniem obowiązków urzędowych przez daną osobę. Zarząd powinien zatem przyjąć i udostępnić publicznie kompleksowe zasady dotyczące konfliktów interesów.
- (32) Szersza perspektywa strategiczna dotycząca działalności Agencji ułatwiłaby skuteczniejsze planowanie jej zasobów i zarządzanie nimi oraz przyczyniłaby się do podniesienia jakości jej wyników. Podejście takie zostało potwierdzone i podkreślone w rozporządzeniu delegowanym (UE) 2019/715. Zarząd powinien zatem przyjmować i okresowo aktualizować jednolity dokument programowy zawierający roczne i wieloletnie programy prac, po przeprowadzeniu właściwych konsultacji z odpowiednimi zainteresowanymi stronami.
- (33) Jeżeli Agencja zostanie poproszona o wykonanie nowego zadania, w przypadku którego zgodnie z zakresem jej kompetencji konieczne jest rozważenie i przeanalizowanie wpływu na zasoby ludzkie i budżetowe Agencji, zarząd powinien uwzględnić takie zadania w jednolitym dokumencie programowym dopiero po przeprowadzeniu takiej analizy. W analizie tej należy określić niezbędne zasoby, za pomocą których Agencja mogłaby wykonywać te nowe zadania, oraz należy stwierdzić, czy będzie to miało negatywny wpływ na istniejące zadania Agencji lub czy należy te zadania inaczej ukierunkować.
- (34) Agencja powinna dysponować odpowiednimi zasobami, aby móc realizować swoje zadania, oraz autonomicznym budżetem. Należy ją finansować głównie z wkładu z budżetu ogólnego Unii. Procedura budżetowa Unii powinna mieć zastosowanie do wkładu Unii i wszelkich innych dotacji, którymi obciążany jest budżet ogólny Unii. Badanie sprawozdania finansowego powinien przeprowadzać Europejski Trybunał Obrachunkowy.
- (35) W celu uzyskania oszczędności finansowych Agencja, w stosownych przypadkach, powinna ściśle współpracować z innymi instytucjami, agencjami i organami Unii, w szczególności z tymi, które mają siedzibę w tym samym państwie członkowskim.
- (36) Na przestrzeni minionych lat, wraz z utworzeniem szeregu nowych agencji zdecentralizowanych, poprawiła się przejrzystość i poziom kontroli nad zarządzaniem środkami finansowymi Unii przyznawanymi tym agencjom, w szczególności w zakresie budżetowania opłat, kontroli finansowej, uprawnień do udzielania absolutorium, składek emerytalnych i wewnętrznej procedury budżetowej (kodeks postępowania). Rozporządzenie (UE, Euratom) nr 883/2013 Parlamentu Europejskiego i Rady⁽²¹⁾ powinno być stosowane bez ograniczeń także w stosunku do Agencji, która powinna przystąpić do Porozumienia międzyinstytucjonalnego z dnia 25 maja 1999 r. między Parlamentem Europejskim, Radą Unii Europejskiej i Komisją Wspólnot Europejskich, dotyczącego dochodzeń wewnętrznych prowadzonych przez Europejski Urząd ds. Zwalczania Nadużyć Finansowych (OLAF)⁽²²⁾.
- (37) Ponieważ cel niniejszego rozporządzenia, a mianowicie ustanowienie wyspecjalizowanego organu, który jest uprawniony do wspomagania Komisji i państw członkowskich w skutecznym stosowaniu i wdrażaniu prawa Unii dotyczącego transportu morskiego w Unii, nie może zostać osiągnięty w sposób wystarczający przez państwa członkowskie, natomiast ze względu na konieczność podjęcia współpracy możliwe jest jego lepsze osiągnięcie na poziomie Unii, może ona podjąć działania zgodnie z zasadą pomocniczości określoną w art. 5 Traktatu o Unii Europejskiej. Zgodnie z zasadą proporcjonalności określoną w tym artykule, niniejsze rozporządzenie nie wykracza poza to, co jest konieczne do osiągnięcia tego celu.
- (38) Dla właściwego funkcjonowania Agencji konieczne jest wdrożenie określonych zasad dotyczących zarządzania nią, aby zapewnić zgodność ze wspólnym oświadczeniem i wspólnym podejściem, których celem jest usprawnienie działań agencji i zwiększenie ich skuteczności.
- (39) Niniejsze rozporządzenie nie narusza praw podstawowych i jest zgodne z zasadami uznanymi w szczególności w Karcie praw podstawowych Unii Europejskiej.
- (40) Europejska Agencja Bezpieczeństwa Morskiego ustanowiona rozporządzeniem (WE) nr 1406/2002 pozostaje tą samą osobą prawną i będzie kontynuować wszystkie prowadzone przez siebie działania i procedury,

PRZYJMUJĄ NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

⁽²¹⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) nr 883/2013 z dnia 11 września 2013 r. dotyczące dochodzeń prowadzonych przez Europejski Urząd ds. Zwalczania Nadużyć Finansowych (OLAF) oraz uchylające rozporządzenie (WE) nr 1073/1999 Parlamentu Europejskiego i Rady i rozporządzenie Rady (Euratom) nr 1074/1999 (Dz.U. L 248 z 18.9.2013, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2013/883/oj>).

⁽²²⁾ Dz.U. L 136 z 31.5.1999, s. 15, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_interinst/1999/531/oj.

ROZDZIAŁ I

PRZEDMIOT, ZAKRES STOSOWANIA I CELE

Artykuł 1

Przedmiot i zakres stosowania

1. W niniejszym rozporządzeniu ustanawia się Europejską Agencję Bezpieczeństwa Morskiego (zwaną dalej „Agencją”).

Agencja ustanowiona w niniejszym rozporządzeniu zastępuje Europejską Agencję Bezpieczeństwa Morskiego ustanowioną na mocy rozporządzenia (WE) nr 1406/2002 i jest jej następcą prawnym.

2. W niniejszym rozporządzeniu ustanawia się kompleksowe przepisy dotyczące zadań i funkcjonowania Agencji oraz zarządzania nią.

3. Agencja wspomaga państwa członkowskie i Komisję w skutecznym stosowaniu i wdrażaniu prawa Unii dotyczącego transportu morskiego w Unii. W tym celu Agencja współpracuje z państwami członkowskimi i z Komisją oraz zapewnia im pomoc techniczną, operacyjną i naukową w zakresie celów i zadań Agencji określonych w art. 2 oraz w rozdziałach II i III.

4. Agencja, zapewniając pomoc, o której mowa w ust. 3, wspiera w szczególności państwa członkowskie i Komisję w stosowaniu odpowiednich aktów prawnych Unii oraz w przyczynianiu się do ogólnej efektywności ruchu morskiego i transportu morskiego, jak określono w niniejszym rozporządzeniu, aby ułatwić osiągnięcie celów Unii w obszarze transportu morskiego.

5. Pomoc zapewniona przez Agencję i zadania określone w art. 4–11 pozostają bez uszczerbku dla praw i obowiązków państw członkowskich.

Artykuł 2

Cele Agencji

1. Głównym celem Agencji jest zapewnienie: wysokiego, jednolitego i skutecznego poziomu bezpieczeństwa morskiego, którego celem jest maksymalne ograniczenie wypadków, wysokiego, jednolitego i skutecznego poziomu ochrony na morzu, redukcji emisji gazów cieplarnianych ze statków oraz zrównoważonego środowiskowo rozwoju sektora morskiego, a także zapobiegania zanieczyszczeniu pochodzącemu ze statków i reagowania na nie oraz reagowania na zanieczyszczenie morza spowodowane przez instalacje do wydobywania ropy naftowej i gazu.

2. Dalsze cele Agencji to wspieranie cyfryzacji i ograniczenie obciążeń administracyjnych w sektorze morskim poprzez ułatwianie elektronicznej transmisji danych oraz wspieranie uproszczenia i dostarczania Komisji i państwom członkowskim zintegrowanych systemów i usług w zakresie nadzoru morskiego i morskiej orientacji sytuacyjnej.

ROZDZIAŁ II

ZADANIA AGENCJI

Artykuł 3

Horyzontalna pomoc techniczna

1. Agencja wspomaga Komisję w:

- a) monitorowaniu skutecznego wdrażania odpowiednich wiążących aktów prawnych Unii wchodzących w zakres celów Agencji, w szczególności poprzez przeprowadzanie wizyt i inspekcji, o których mowa w art. 10;
- b) pracach przygotowawczych na potrzeby uaktualniania i opracowywania odpowiednich aktów prawnych Unii wchodzących w zakres celów Agencji, w szczególności stosownie do zmian w odpowiednich przepisach prawa międzynarodowego;
- c) wykonywaniu innych zadań powierzonych Komisji w aktach ustawodawczych Unii wchodzących w zakres celów Agencji.

Do celów akapitu pierwszego lit. a) Agencja może przedstawiać Komisji sugestie dotyczące ulepszeń.

2. Agencja współpracuje z państwami członkowskimi w celu:

- a) organizowania, w stosownych przypadkach, odpowiednich działań w zakresie budowania zdolności oraz szkoleń w dziedzinach wchodzących w zakres celów Agencji i pozostających w zakresie odpowiedzialności państw członkowskich;
- b) opracowywania rozwiązań technicznych, w tym świadczenia odpowiednich usług operacyjnych, oraz zapewniania pomocy technicznej w celu zbudowania potencjału krajowego niezbędnego do wdrożenia aktów prawnych Unii wchodzących w zakres celów Agencji.

Do celów akapitu pierwszego lit. a) niniejszego ustępu Agencja tworzy odpowiednie zdolności służące opracowywaniu, realizowaniu i koordynowaniu działań w zakresie szkoleń istotnych dla celów Agencji. Działania w zakresie szkoleń są opracowywane w ścisłym porozumieniu z państwami członkowskimi i Komisją oraz zatwierdzane przez zarząd zgodnie z art. 17 niniejszego rozporządzenia, przy pełnym poszanowaniu art. 166 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE),

3. Agencja promuje i ułatwia współpracę między państwami członkowskimi oraz między państwami członkowskimi a Komisją w zakresie wdrażania aktów prawnych Unii poprzez promowanie wymiany i upowszechniania doświadczeń i dobrych praktyk.

4. Agencja, na wniosek Komisji lub z własnej inicjatywy, za uprzednią zgodą zarządu wyrażoną zgodnie z art. 17, wnosi wkład w prowadzone na poziomie Unii działania badawcze w sektorze morskim, jeżeli jest to niezbędne do realizacji celów Agencji. W związku z tym Agencja wspomaga Komisję i państwa członkowskie, bez uszczerbku dla innych działań badawczych na poziomie Unii, w określaniu kluczowych tematów badawczych oraz w analizowaniu prowadzonych i zakończonych projektów badawczych istotnych dla celów Agencji. W stosownych przypadkach, z zastrzeżeniem mających zastosowanie przepisów dotyczących własności intelektualnej i względów dotyczących ochrony, Agencja – po uzyskaniu zgody Komisji – upowszechnia wyniki swoich działań w zakresie badań naukowych i innowacji, jako element swojego wkładu w tworzenie synergii między działaniami w zakresie badań naukowych i innowacji prowadzonych przez inne organy Unii i państwa członkowskie.

5. W przypadku gdy jest to niezbędne do wykonywania jej zadań, Agencja może prowadzić badania z udziałem Komisji i, w stosownych przypadkach, poprzez konsultacje z grupami sterującymi, państwami członkowskimi oraz, w stosownych przypadkach, partnerami społecznymi i przedstawicielami sektora mającymi wiedzę ekspercką w odpowiednich dziedzinach.

6. Na podstawie badań przeprowadzonych przez Agencję i doświadczenia zdobytego w wyniku własnych działań, w szczególności wizyt i inspekcji, oraz wymiany informacji i dobrych praktyk z państwami członkowskimi i Komisją, Agencja może w porozumieniu z Komisją i zarządem przekazywać odpowiednie niewiążące zalecenia, wskazówki lub instrukcje w celu wspierania państw członkowskich i, w stosownych przypadkach, sektora we wdrażaniu odpowiednich aktów prawnych Unii.

Artykuł 4

Zadania związane z bezpieczeństwem morskim

1. Agencja monitoruje postępy w zakresie bezpieczeństwa transportu morskiego w Unii, prowadzi analizy zagrożeń na podstawie dostępnych danych i opracowuje modele oceny zagrożeń w zakresie bezpieczeństwa w celu określenia wyzwań i zagrożeń dla bezpieczeństwa. Co trzy lata Agencja przedstawia Komisji sprawozdanie z postępów w zakresie zapewniania bezpieczeństwa morskiego wraz z ewentualnymi zaleceniami technicznymi, które mogłyby zostać uwzględnione na poziomie Unii lub na poziomie międzynarodowym, w szczególności w odniesieniu do potencjalnych zagrożeń dla bezpieczeństwa wynikających z rozwoju, upowszechniania i wdrażania zrównoważonych alternatywnych źródeł energii dla statków, w tym technologii bezemisyjnych oraz zasilania energią elektryczną z lądu zdefiniowanych w rozporządzeniu (UE) 2023/1805.

2. Agencja wspomaga Komisję i państwa członkowskie we wdrażaniu dyrektywy 2009/21/WE. W szczególności Agencja wspomaga Komisję w organizowaniu, w stosownych przypadkach i na podstawie wniosków państw członkowskich o wspomaganie, odpowiednich działań szkoleniowych dla inspektorów państwa bandery przeprowadzających inspekcje i inspektorów państwa bandery przeprowadzających przeglądy, o których to działaniach mowa w art. 4c tej dyrektywy. Agencja wspomaga również Komisję w opracowaniu, utrzymywaniu i aktualizowaniu cyfrowego interoperacyjnego portalu zgodnie z art. 6 tej dyrektywy oraz bazy danych o statkach zgodnie z art. 6a tej dyrektywy, a także w ustanawianiu elektronicznego narzędzia sprawozdawczego, o którym mowa w art. 9b tej dyrektywy, i może przekazywać Komisji zalecenia na podstawie danych zgromadzonych za jego pomocą.

Agencja wspomaga Komisję w opracowywaniu odpowiednich narzędzi i usług, aby wspomagać państwa członkowskie, na ich wniosek, w wypełnianiu ich obowiązków określonych w dyrektywie 2009/21/WE.

3. Agencja wspomaga Komisję w opracowaniu, utrzymywaniu i aktualizowaniu bazy danych wyników inspekcji ustanowionej w art. 24 dyrektywy 2009/16/WE, a także opracowuje, utrzymuje i aktualizuje narzędzie walidacji przewidziane w art. 24a tej dyrektywy oraz wspiera państwa członkowskie. Na podstawie danych zgromadzonych w tej bazie danych Agencja wspomaga Komisję w analizowaniu stosownych informacji i publikowaniu informacji dotyczących statków i przedsięwzięci o niskim i bardzo niskim poziomie działalności zgodnie z dyrektywą 2009/16/WE.

Agencja zapewnia państwom członkowskim, na ich wniosek, odpowiednie narzędzia i usługi w celu wspomagania ich w wypełnianiu ich obowiązków określonych w dyrektywie 2009/16/WE.

Agencja wspomaga również Komisję w opracowywaniu programu szkoleń zawodowych przeznaczonego dla inspektorów kontroli przeprowadzanej przez państwo portu w państwach członkowskich, we współpracy z państwami członkowskimi i zgodnie z ustaleniami memorandum paryskiego, jak przewidziano w art. 22 ust. 7 dyrektywy 2009/16/WE.

4. Agencja wspomaga Komisję w opracowaniu i utrzymywaniu europejskiej bazy danych o wypadkach morskich ustanowionej w art. 17 dyrektywy 2009/18/WE. Na podstawie danych zgromadzonych w tej bazie danych Agencja opracowuje roczny przegląd wypadków i incydentów morskich. Agencja, na wniosek organów ds. dochodzeń w sprawie bezpieczeństwa na morzu danych państw członkowskich i przy założeniu, że nie zachodzi konflikt interesów, udziela tym państwom członkowskim wsparcia operacyjnego w prowadzeniu dochodzeń w sprawie bezpieczeństwa na morzu. Agencja dokonuje również analizy sprawozdań z dochodzeń w sprawie bezpieczeństwa na morzu przewidzianych w dyrektywie 2009/18/WE, aby określić wartość dodaną na poziomie Unii w zakresie wszelkich nabywanych doświadczeń.

Agencja zapewnia regularne szkolenia stosownie do potrzeb organów państw członkowskich ds. dochodzeń w sprawie bezpieczeństwa na morzu.

5. Agencja wspomaga Komisję i państwa członkowskie we wdrażaniu dyrektywy Rady 98/41/WE⁽²³⁾ oraz dyrektyw Parlamentu Europejskiego i Rady 2003/25/WE⁽²⁴⁾ i 2009/45/WE⁽²⁵⁾. Agencja wspomaga Komisję, w szczególności, w utworzeniu i utrzymywaniu bazy danych środków ustanowionej w art. 9 ust. 4 akapit siódmy dyrektywy 2009/45/WE i art. 9 ust. 3 lit. a) dyrektywy 98/41/WE, oraz wspomaga Komisję w ocenie takich środków.

6. Agencja ułatwia współpracę i wymianę informacji między Komisją a państwami członkowskimi w celu oceny uznanych organizacji wykonujących zadania w zakresie certyfikacji i przeglądów zgodnie z art. 8 ust. 1 rozporządzenia (WE) nr 391/2009. Agencja w szczególności:

- a) przekazuje Komisji opinię na temat oceny uznanych organizacji zgodnie z art. 8 ust. 1 rozporządzenia (WE) nr 391/2009;
- b) przekazuje państwom członkowskim odpowiednie informacje w kontekście wizyt i inspekcji przeprowadzanych przez Agencję w celu wsparcia oceny Komisji dokonywanej zgodnie z art. 8 ust. 1 rozporządzenia (WE) nr 391/2009, aby wspierać monitorowanie uznanych organizacji zgodnie z art. 9 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/15/WE⁽²⁶⁾, wspierając państwa członkowskie w wypełnianiu ich unijnych i międzynarodowych obowiązków jako państw bandery;

⁽²³⁾ Dyrektywa Rady 98/41/WE z dnia 18 czerwca 1998 r. w sprawie rejestracji osób podróżujących na pokładzie statków pasażerskich płynących do portów Państw Członkowskich Wspólnoty lub z portów Państw Członkowskich Wspólnoty (Dz.U. L 188 z 2.7.1998, s. 35, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/1998/41/oj>).

⁽²⁴⁾ Dyrektywa 2003/25/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 14 kwietnia 2003 r. w sprawie szczególnych wymogów stateczności dotyczących statków pasażerskich typu ro-ro (Dz.U. L 123 z 17.5.2003, s. 22, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2003/25/oj>).

⁽²⁵⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/45/WE z dnia 6 maja 2009 r. w sprawie reguł i norm bezpieczeństwa statków pasażerskich (Dz.U. L 163 z 25.6.2009, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2009/45/oj>).

⁽²⁶⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/15/WE z dnia 23 kwietnia 2009 r. w sprawie wspólnych reguł i norm dotyczących organizacji dokonujących inspekcji i przeglądów na statkach oraz odpowiednich działań administracji morskich (Dz.U. L 131 z 28.5.2009, s. 47, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2009/15/oj>).

- c) zapewnia Komisji pomoc techniczną w zakresie ewentualnych działań naprawczych lub nakładania grzywien na uznane organizacje zgodnie z art. 5 i 6 rozporządzenia (WE) nr 391/2009 i odpowiednimi wymogami o uprzednim powiadomieniu.

Do celów akapitu pierwszego lit. b) niniejszego ustępu Agencja wspomaga Komisję i państwa członkowskie we wdrażaniu art. 9a dyrektywy 2009/21/WE.

7. Agencja wspomaga Komisję we wdrażaniu dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/90/UE⁽²⁷⁾ poprzez dokonywanie oceny technicznej aspektów bezpieczeństwa i aspektów środowiskowych, przedstawianie zaleceń wraz z wykazami odpowiednich wymogów w zakresie projektu, budowy i działania oraz norm badań, oraz wspomaga Komisję w utworzeniu i prowadzeniu bazy danych ustanowionej w art. 35 ust. 4 tej dyrektywy oraz w ułatwianiu współpracy między notyfikowanymi jednostkami oceniającymi poprzez pełnienie roli sekretariatu technicznego ich grupy koordynującej.

8. Agencja wspomaga Komisję i państwa członkowskie w identyfikacji zagrożeń dla bezpieczeństwa związanych z rozwojem technologii o zaawansowanej automatyzacji.

9. Agencja analizuje dane statystyczne dotyczące marynarzy dostarczane i wykorzystywane zgodnie z dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2022/993⁽²⁸⁾. Agencja może także na wniosek zarządu analizować dane statystyczne dotyczące braków związanych z konwencją MLC 2006, stwierdzonych podczas inspekcji w ramach kontroli przeprowadzanej przez państwo portu na podstawie dyrektywy 2009/16/WE, w celu wspomaganie w poprawianiu warunków pracy i życia marynarzy na pokładzie.

10. Agencja może, za uprzednią zgodą zarządu, wspomagać Komisję i państwa członkowskie w nowych obszarach związanych z bezpieczeństwem morskim, w stosownych przypadkach i bez uszczerbku dla kompetencji państw członkowskich w tych obszarach.

Artykuł 5

Zadania związane ze zrównoważeniem środowiskowym

1. Agencja wspiera państwa członkowskie w sposób racjonalny pod względem kosztów dodatkowymi środkami operacyjnymi reagowania na zanieczyszczenie, w tym środkami, które mają zostać opracowane w odniesieniu do zrównoważonych paliw alternatywnych, w odniesieniu do zanieczyszczenia spowodowanego przez statki oraz zanieczyszczenia morza spowodowanego przez instalacje do wydobywania ropy naftowej i gazu.

Agencja udziela takiego wsparcia na wniosek zainteresowanego państwa członkowskiego odpowiedzialnego za prowadzenie działań mających na celu usunięcie zanieczyszczeń. Takie wspomaganie pozostaje bez uszczerbku dla odpowiedzialności państw nadbrzeżnych za ustanowienie właściwych mechanizmów reagowania na zanieczyszczenia oraz jest udzielane z poszanowaniem istniejącej współpracy pomiędzy państwami członkowskimi w tej dziedzinie.

Środki operacyjne, które Agencja zapewnia państwom członkowskim, uwzględniają i przewidują przechodzenie sektora na korzystanie ze zrównoważonych alternatywnych źródeł energii dla statków. W stosownych przypadkach wnioski o podjęcie działań zwalczających zanieczyszczenie przekazuje się za pośrednictwem Unijnego Mechanizmu Ochrony Ludności ustanowionego decyzją Parlamentu Europejskiego i Rady nr 1313/2013/UE⁽²⁹⁾ (zwanego dalej „Unijnym Mechanizmem Ochrony Ludności”).

2. Agencja przygotowuje i aktualizuje ocenę zagrożeń dla wszystkich basenów morskich UE, która to ocena służy jako podstawa do rozmieszczenia statków działających w ramach reakcji Agencji na zanieczyszczenie ropą naftową i zanieczyszczenie chemiczne do celów wspierania państw członkowskich w zakresie reagowania na zanieczyszczenie środowiska morskiego.

⁽²⁷⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/90/UE z dnia 23 lipca 2014 r. w sprawie wyposażenia morskiego i uchylająca dyrektywę Rady 96/98/WE (Dz.U. L 257 z 28.8.2014, s. 146, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2014/90/oj>).

⁽²⁸⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2022/993 z dnia 8 czerwca 2022 r. w sprawie minimalnego poziomu szkolenia marynarzy (Dz.U. L 169 z 27.6.2022, s. 45, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2022/993/oj>).

⁽²⁹⁾ Decyzja Parlamentu Europejskiego i Rady nr 1313/2013/EU z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie Unijnego Mechanizmu Ochrony Ludności (Dz.U. L 347 z 20.12.2013, s. 924, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2013/1313/oj>).

3. Agencja wspomaga Komisję i państwa członkowskie – zgodnie z dyrektywą 2005/35/WE – w zakresie wykrywania możliwych zanieczyszczeń i podejmowania działań prawnych wobec statków dokonujących nielegalnych zrzutów. Agencja w szczególności wspomaga we wdrażaniu art. 10–10d tej dyrektywy poprzez:

- a) rozwijanie i utrzymywanie europejskiego systemu satelitarnego wykrywania zanieczyszczeń (CleanSeaNet) stanowiącego część SafeSeaNet, oraz innych mechanizmów i systemów sprawozdawczych;
- b) gromadzenie, analizowanie i rozpowszechnianie istotnych informacji na temat wdrażania i egzekwowania prawa na podstawie dyrektywy 2005/35/WE;
- c) budowanie zdolności właściwych organów krajowych i usprawnianie wymiany najlepszych praktyk pomiędzy nimi;
- d) rozwijanie i utrzymywanie internetowego zewnętrznego kanału na potrzeby zgłoszeń, służącego do przyjmowania i przetwarzania zgłaszanych przez załogę informacji o potencjalnych nielegalnych zrzutach oraz przekazywania takich informacji zainteresowanemu państwu członkowskiemu lub zainteresowanym państwom członkowskim przy zapewnieniu niezbędnej ochrony osób, które zgłaszają potencjalne naruszenia, oraz ochrony ich danych osobowych.

4. Agencja współpracuje z innymi agencjami Unii, takimi jak Europejska Agencja Kontroli Rybołówstwa (EFCA), ustanowiona rozporządzeniem (UE) 2019/473, zgodnie z porozumieniem roboczym, o których mowa w art. 12 ust. 2 niniejszego rozporządzenia.

5. Agencja zapewnia usługę CleanSeaNet i inne narzędzia wspomagające Komisję i państwa członkowskie, na wniosek Komisji lub państwa członkowskiego, w monitorowaniu zakresu i wpływu na środowisko zanieczyszczenia morza ropą naftową spowodowanego przez instalacje do wydobywania ropy naftowej i gazu.

6. Agencja wspomaga Komisję i państwa członkowskie we wdrażaniu dyrektywy (UE) 2019/883, w tym w opracowaniu, utrzymaniu i aktualizacji bazy danych wyników inspekcji ustanowionej w art. 14 tej dyrektywy.

7. Agencja wspomaga Komisję i państwa członkowskie we wdrażaniu dyrektywy 2008/56/WE, wnosząc wkład w realizację celu polegającego na osiągnięciu i utrzymaniu dobrego stanu środowiska wód morskich zdefiniowanego w tej dyrektywie z uwzględnieniem elementów tego celu związanych z żeglugą, wynikających z dyrektywy 2008/56/WE, oraz w wykorzystywaniu istniejących narzędzi, takich jak zintegrowane usługi morskie zapewniane przez Agencję.

8. Agencja wspomaga Komisję i państwa członkowskie, na wniosek Komisji lub państwa członkowskiego, w tym za pośrednictwem narzędzi i usług operacyjnych, we wdrażaniu elementów związanych z żeglugą, wynikających z dyrektywy (UE) 2016/802. W związku z tym Agencja prowadzi także odpowiednią bazę danych wyników inspekcji, aby wspomagać państwa członkowskie w ocenie ryzyka nieprzestrzegania tej dyrektywy przez statki.

9. Agencja wspomaga Komisję i państwa członkowskie we wdrażaniu rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1257/2013⁽³⁰⁾ poprzez gromadzenie i analizę danych dotyczących przestrzegania tego rozporządzenia.

10. Agencja może, za uprzednią zgodą zarządu, wspierać Komisję i państwa członkowskie w nowych obszarach związanych ze zrównoważeniem środowiskowym, w stosownych przypadkach i bez uszczerbku dla kompetencji państw członkowskich w tych obszarach.

11. Agencja co trzy lata przedstawia Komisji sprawozdanie z postępów w ograniczaniu wpływu transportu morskiego na środowisko na poziomie Unii.

⁽³⁰⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1257/2013 z dnia 20 listopada 2013 r. w sprawie recyklingu statków oraz zmieniające rozporządzenie (WE) nr 1013/2006 i dyrektywę 2009/16/WE (Dz.U. L 330 z 10.12.2013, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2013/1257/oj>).

Artykuł 6

Zadania związane z obniżeniem emisyjności

1. Agencja zapewnia pomoc techniczną Komisji i państwom członkowskim, na wniosek Komisji lub państwa członkowskiego, w odniesieniu do środków operacyjnych i technicznych oraz działań regulacyjnych mających na celu ograniczenie emisji gazów cieplarnianych ze statków. W związku z tym Agencja może korzystać z odpowiednich narzędzi lub usług operacyjnych. Agencja w szczególności bada, analizuje i proponuje Komisji, po uprzednich konsultacjach z państwami członkowskimi, odpowiednie wskazówki lub zalecenia w odniesieniu do upowszechniania i wdrażania zrównoważonych paliw alternatywnych, systemów energetycznych i systemów zasilania dla statków, takich jak technologie bezemisyjne, zasilanie energią elektryczną z łądu lub napęd wiatrowy, zdefiniowane w rozporządzeniu (UE) 2023/1805, lub napęd wykorzystujący energię słoneczną, oraz w odniesieniu do rozwiązań w zakresie efektywności energetycznej, takich jak optymalizacja prędkości.
2. Agencja wspomaga Komisję i państwa członkowskie we wdrażaniu rozporządzenia (UE) 2023/1805. W szczególności Agencja wspomaga Komisję w opracowaniu i utrzymywaniu bazy danych FuelEU ustanowionej w art. 19 rozporządzenia (UE) 2023/1805, i innych odpowiednich narzędzi informatycznych, o których mowa w art. 19 tego rozporządzenia, w opracowywaniu odpowiednich narzędzi monitorowania, wskazówek i narzędzi typowania opartych na analizie ryzyka, o których mowa w szczególności w art. 18 tego rozporządzenia, w celu ułatwienia działań wdrożeniowych i weryfikacyjnych oraz działań w zakresie egzekwowania przepisów, a także w analizie odpowiednich danych i przygotowywaniu sprawozdań zgodnie z art. 30 tego rozporządzenia.
3. Agencja wspomaga Komisję i państwa członkowskie we wdrażaniu rozporządzenia (UE) 2015/757. W szczególności Agencja wspomaga Komisję w opracowaniu, aktualizowaniu i utrzymywaniu odpowiednich narzędzi informatycznych, baz danych i wskazówek do celu wdrażania tego rozporządzenia i ułatwiania działań w zakresie egzekwowania przepisów, wspomaga Komisję w analizie odpowiednich danych zgłaszanych na podstawie tego rozporządzenia oraz wspiera Komisję w działaniach mających na celu wypełnienie obowiązków określonych w art. 21 tego rozporządzenia.
4. Agencja wspomaga Komisję i państwa członkowskie we wdrażaniu dyrektywy 2003/87/WE w odniesieniu do sektora morskiego. W szczególności Agencja wspomaga Komisję w opracowaniu odpowiednich informatycznych narzędzi wdrożeniowych, narzędzi monitorowania, wskazówek i narzędzi typowania opartych na analizie ryzyka w celu ułatwienia działań weryfikacyjnych, działań w zakresie egzekwowania przepisów oraz działań wdrożeniowych związanych z tą dyrektywą w odniesieniu do sektora morskiego, przy jednoczesnym wykorzystaniu istniejących odpowiednich narzędzi, usług i baz danych.
5. Wspomaganie, o którym mowa w ust. 1–4, obejmuje również monitorowanie i sprawozdawczość w zakresie potencjalnego wpływu na ruch portowy, omijanie portów i przekierowywanie ruchu do sąsiadujących portów przeładunku kontenerów ze szkodą dla portów Unii.
6. Co trzy lata Agencja przedstawia Komisji sprawozdanie z postępów w obniżaniu emisyjności transportu morskiego na poziomie Unii. W miarę możliwości sprawozdanie zawiera analizę techniczną zidentyfikowanych kwestii, którymi można się zająć na poziomie Unii. Sprawozdanie jest udostępniane publicznie na stronie internetowej Agencji w formacie umożliwiającym wyszukiwanie.

Artykuł 7

Zadania związane z ochroną na morzu i cyberbezpieczeństwem morskim

1. Agencja zapewnia Komisji pomoc techniczną w wykonywaniu zadań w zakresie inspekcji powierzonych Komisji na podstawie art. 9 ust. 4 rozporządzenia (WE) nr 725/2004.
2. Agencja wspomaga Komisję i państwa członkowskie, na wniosek Komisji lub państwa członkowskiego, wraz z innymi właściwymi organami Unii, poprzez udzielanie wskazówek technicznych oraz ułatwianie wymiany między państwami członkowskimi najlepszych praktyk i informacji na temat cyberodporności i incydentów związanych z cyberbezpieczeństwem.

Artykuł 8

Zadania związane z nadzorem morskim i sytuacjami kryzysowymi na morzu

1. Agencja zapewnia Komisji i państwom członkowskim, na wniosek Komisji lub państwa członkowskiego, oparte na najnowszych technologiach usługi w zakresie nadzoru morskiego i łączności morskiej, w tym infrastrukturę kosmiczną i naziemną oraz czujniki umieszczone na wszelkiego rodzaju platformach, które to usługi przyczyniają się do poprawy morskiej orientacji sytuacyjnej, w tym w odniesieniu do wyzwań geopolitycznych.

2. W obszarze monitorowania ruchu wchodzącym w zakres dyrektywy 2002/59/WE Agencja w szczególności promuje współpracę między państwami nadbrzeżnymi mającymi dostęp do tej samej jednolitej części wód w odnośnych rejonach żeglugi oraz opracowuje, utrzymuje i obsługuje Europejskie Centrum Danych LRIT (systemów dalekiego zasięgu do identyfikacji i śledzenia statków) zdefiniowane w art. 6b tej dyrektywy i SafeSeaNet, o którym mowa w art. 22a tej dyrektywy, a także międzynarodowy system wymiany danych LRIT, zgodnie z zobowiązaniem podjętym na forum IMO.

3. Agencja zapewnia Komisji, właściwym organom krajowym i odpowiednim organom Unii w ramach zakresów ich kompetencji, na wniosek i bez uszczerbku dla prawa Unii i prawa krajowego, odpowiednie informacje o pozycji statków i dane z obserwacji Ziemi, by ułatwić stosowanie środków przeciwko zagrożeniom związanym z piractwem i umyślnymi czynami bezprawnymi, zgodnie z mającym zastosowanie prawem Unii lub na mocy uzgodnionych na poziomie międzynarodowym instrumentów prawnych w obszarze transportu morskiego, z zastrzeżeniem mających zastosowanie przepisów o ochronie danych i zgodnie z procedurami administracyjnymi ustanowionymi na podstawie dyrektywy 2002/59/WE. Zapewnianie informacji LRIT odbywa się za zgodą danego państwa bandery.

4. Agencja prowadzi dostępne 24 godziny na dobę i siedem dni w tygodniu centrum, zapewniające – na wniosek i bez uszczerbku dla prawa Unii i prawa krajowego – Komisji, właściwym organom krajowym, bez uszczerbku dla ich praw i obowiązków jako państw bandery, państw nadbrzeżnych i państw portu, oraz odpowiednim organom Unii w ramach zakresów ich kompetencji, morską orientację sytuacyjną i dane analityczne, w stosownych przypadkach, wspierając je w odniesieniu do:

- a) bezpieczeństwa i ochrony na morzu oraz zanieczyszczenia mórz;
- b) sytuacji kryzysowych na morzu;
- c) wdrażania aktów prawnych Unii, zgodnie z którymi wymagane jest monitorowanie ruchu statków oraz zagrożeń dla żeglugi;
- d) środków przeciwko zagrożeniom związanym z piractwem i innymi umyślnymi czynami bezprawnymi, zgodnie z mającym zastosowanie prawem Unii lub na mocy uzgodnionych na poziomie międzynarodowym instrumentów prawnych w obszarze transportu morskiego;
- e) wdrażania unijnych środków ograniczających przyjętych na podstawie art. 29 Traktatu o Unii Europejskiej lub art. 215 TFUE, wchodzących w zakres kompetencji Agencji.

Zapewnianie takich informacji odbywa się z zastrzeżeniem mających zastosowanie przepisów o ochronie danych i zgodnie z wytycznymi, które ma wydać, w stosownych przypadkach, grupa sterująca wysokiego szczebla ustanowiona zgodnie z dyrektywą 2002/59/WE. Zapewnienie informacji LRIT odbywa się za zgodą danego państwa bandery.

5. W ramach swoich kompetencji Agencja przyczynia się do reagowania na czas na sytuacje kryzysowe i do łagodzenia ich skutków, wspomagając państwa członkowskie i Komisję, na ich wniosek, w realizacji planów awaryjnych oraz ułatwiając wymianę między nimi informacji i najlepszych praktyk.

6. Agencja wspomaga Komisję w obsłudze komponentu nadzoru morskiego wchodzącego w skład usługi programu Copernicus w zakresie bezpieczeństwa w obrębie ram zarządczych i finansowych programu Copernicus.

7. Agencja wspomaga Komisję i państwa członkowskie w opracowaniu i utrzymywaniu dobrowolnego wspólnego mechanizmu wymiany informacji (CISE), który jest interoperacyjnym rozwiązaniem mającym na celu ułatwienie wymiany informacji między różnymi systemami wykorzystywanymi przez krajowe organy cywilne i wojskowe wykonujące zadania w obszarze morskim, uzupełniającym informacje dostępne za pośrednictwem obowiązkowych systemów informacyjnych.

Artykuł 9

Zadania związane z cyfryzacją i uproszczeniem

1. Agencja, w stosownych przypadkach, gromadzi i zapewnia, w obszarach prawa Unii wchodzących w zakres kompetencji Agencji, obiektywne, wiarygodne i porównywalne dane statystyczne, informacje oraz dane w celu oceny skuteczności i oszczędności kosztowej istniejących środków. Zadania takie obejmują ułatwianie i promowanie korzystania z certyfikatów elektronicznych, wykorzystywanie istniejących baz danych oraz stosowanie innowacyjnych narzędzi informatycznych i sztucznej inteligencji.
2. Agencja wspomaga Komisję we wdrażaniu rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1239 ⁽³¹⁾, wykonując następujące zadania:
 - a) opracowanie i utrzymywanie wspólnych komponentów i usług informatycznych europejskiego systemu morskich pojedynczych punktów kontaktowych, ustanowionego w art. 1 rozporządzenia (UE) 2019/1239, pod kierownictwem Komisji;
 - b) utrzymywanie zbioru danych europejskiego systemu morskich pojedynczych punktów kontaktowych, ustanowionego rozporządzeniem (UE) 2019/1239, przewodnika dotyczącego wdrażania komunikatów oraz wzorów cyfrowych arkuszy kalkulacyjnych;
 - c) udzielanie państwom członkowskim niewiążących wskazówek technicznych dotyczących wdrażania europejskiego systemu morskich pojedynczych punktów kontaktowych;
 - d) ułatwianie lepszego ponownego wykorzystania i udostępniania danych wymienianych w ramach europejskiego systemu morskich pojedynczych punktów kontaktowych za pośrednictwem SafeSeaNet.
3. Agencja zapewnia pomoc, w tym szkolenia, państwom członkowskim, na ich wniosek i bez uszczerbku dla istniejących rozwiązań technicznych dotyczących ich rejestrów oraz bez uszczerbku dla ich praw i obowiązków jako państw bandery, w zakresie cyfryzacji ich rejestrów i procedur ułatwiających wprowadzanie certyfikatów elektronicznych i ograniczanie obciążeń administracyjnych.
4. Przy opracowywaniu narzędzi informatycznych i innych rozwiązań technicznych Agencja zawsze uwzględnia kwestie cyberbezpieczeństwa.

Artykuł 10

Wizyty w państwach członkowskich i inspekcje

1. W celu wspomagania Komisji w wypełnianiu jej obowiązków wynikających z TFUE, w szczególności w ocenie skuteczności wdrażania odpowiednich przepisów Unii w obszarach bezpieczeństwa morskiego i zapobiegania zanieczyszczeniu, Agencja przeprowadza wizyty w państwach członkowskich, jeżeli Komisja powierzy Agencji wykonanie takiego zadania, zgodnie z metodyką określoną przez zarząd. Taka metodyka uwzględnia zintegrowane podejście, którego celem jest weryfikacja więcej niż jednego aktu prawnego istotnego dla funkcji państwa bandery, państwa portu lub państwa nadbrzeżnego sprawowanej przez zainteresowane państwo członkowskie.
2. Agencja, zgodnie z metodyką, o której mowa w ust. 1, informuje zainteresowane państwo członkowskie o planowanej wizycie, imionach i nazwiskach upoważnionych urzędników oraz o dacie rozpoczęcia wizyty i spodziewanym czasie jej trwania. Urzędnicy Agencji delegowani do przeprowadzania takich wizyt przeprowadzają je po przedstawieniu sporządzonej na piśmie decyzji dyrektora wykonawczego Agencji (zwanego dalej „dyrektorem wykonawczym”), wskazującej założenia i cele ich wizyty.
3. Agencja może przeprowadzać inspekcje w imieniu Komisji, jeżeli jest to wymagane zgodnie z wiążącymi aktami prawnymi Unii, w tym w odniesieniu do uznanych organizacji oraz w odniesieniu do szkoleń i certyfikacji marynarzy w państwach trzecich, zgodnie z dyrektywą (UE) 2022/993, jeżeli Komisja powierzy Agencji wykonanie takiego zadania.
4. Agencja może również przeprowadzać w imieniu Komisji inspekcje na miejscu w zakładach recyklingu w państwach trzecich, zgodnie z rozporządzeniem (UE) nr 1257/2013, jeżeli Komisja powierzy Agencji wykonanie takiego zadania.

⁽³¹⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1239 z dnia 20 czerwca 2019 r. ustanawiające europejski system morskich pojedynczych punktów kontaktowych i uchylające dyrektywę 2010/65/UE (Dz.U. L 198 z 25.7.2019, s. 64, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2019/1239/oj>).

5. Na zakończenie każdej wizyty lub inspekcji, o których mowa w niniejszym artykule, Agencja sporządza sprawozdanie i przysyła je Komisji i zainteresowanemu państwu członkowskiemu. Sprawozdanie sporządza się zgodnie ze wzorem ustanowionym przez Komisję.

6. W stosownych przypadkach, a w każdym razie po zakończeniu cyklu wizyt lub inspekcji, o których mowa w niniejszym artykule, Agencja analizuje sprawozdania z tego cyklu w celu określenia ustaleń o charakterze horyzontalnym oraz ogólnych wniosków dotyczących skuteczności i oszczędności kosztowej stosowanych środków. Agencja przedstawia tę analizę Komisji i państwom członkowskim do dalszej dyskusji, aby wyciągnąć wszelkie stosowne wnioski i ułatwić upowszechnianie dobrych metod pracy.

ROZDZIAŁ III

INNE ZADANIA AGENCJI DOTYCZĄCE STOSUNKÓW MIĘDZYNARODOWYCH I WSPÓŁPRACY EUROPEJSKIEJ W ZAKRESIE FUNKCJI STRAŻY PRZYBRZEŻNEJ

Artykuł 11

Stosunki międzynarodowe

1. Na wniosek Komisji lub państwa członkowskiego Agencja zapewnia państwom członkowskim i Komisji pomoc techniczną niezbędną do wniesienia wkładu w odpowiednie prace organów technicznych IMO, ILO – w zakresie żeglugi, memorandum paryskiego oraz odpowiednich organizacji regionalnych w odniesieniu do spraw wchodzących w zakres kompetencji Unii.

Do celów efektywnego i skutecznego wykonywania tych zadań dyrektor wykonawczy może podjąć decyzję o wysłaniu członków personelu do delegatur Unii w Zjednoczonym Królestwie, z zastrzeżeniem odpowiednich umów z Europejską Służbą Działań Zewnętrznych (ESDZ), aby wspierać państwa członkowskie i Komisję w działaniach związanych z ich udziałem w pracach IMO. Decyzja taka wymaga uprzedniej zgody Komisji i zarządu. W decyzji takiej określa się zakres działań, które ma wykonywać wysłany personel, w sposób pozwalający uniknąć niepotrzebnych kosztów i powielania administracyjnych funkcji Agencji.

2. Agencja może, na wniosek Komisji, zapewniać pomoc techniczną, w tym organizację odpowiednich działań szkoleniowych, w zakresie odpowiednich aktów prawnych Unii, skierowaną do państw ubiegających się o przystąpienie do Unii oraz, w stosownych przypadkach, do krajów partnerskich objętych europejską polityką sąsiedztwa oraz krajów, które przystąpiły do memorandum paryskiego.

3. Agencja może, na wniosek Komisji lub ESDZ, lub państw członkowskich, zapewniać pomoc w przypadku zanieczyszczenia spowodowanego przez statki oraz zanieczyszczenia morza spowodowanego przez instalacje do wydobywania ropy naftowej i gazu, w wyniku których poszkodowane są państwa trzecie dzielące regionalny basen morski z Unią. Agencja zapewnia pomoc zgodnie z Unijnym Mechanizmem Ochrony Ludności i zgodnie z warunkami mającymi zastosowanie do państw członkowskich, o których mowa w art. 5 ust. 1, stosowanymi na zasadzie analogii do tych państw trzecich. Zadania te są koordynowane z istniejącymi ustaleniami w zakresie współpracy regionalnej dotyczącymi zanieczyszczenia morza.

4. Bez uszczerbku dla art. 24 Agencja może, na wniosek Komisji, udzielać pomocy technicznej państwom trzecim w sprawach wchodzących w zakres kompetencji Komisji.

5. Agencja może, pod warunkiem uzyskania zgody Komisji, zawierać porozumienia administracyjne i podejmować współpracę z innymi organami Unii zajmującymi się sprawami wchodzącymi w zakres kompetencji Agencji. Takie porozumienia i współpracę musi pozytywnie zaopiniować zarząd, który otrzymuje na ich temat kolejne okresowe sprawozdania.

6. Zarząd przyjmuje – jako część jednolitego dokumentu programowego – strategię w zakresie stosunków międzynarodowych Agencji w sprawach wchodzących w zakres kompetencji Agencji.

Artykuł 12

Współpraca europejska w zakresie funkcji straży przybrzeżnej

1. Agencja, we współpracy z Europejską Agencją Straży Granicznej i Przybrzeżnej (Frontex) oraz Europejską Agencją Kontroli Rybołówstwa (EFCA) – każda z tych agencji działając w granicach swoich kompetencji – wspiera organy krajowe pełniące funkcje straży przybrzeżnej na poziomie krajowym i na poziomie Unii oraz, w stosownych przypadkach, na poziomie międzynarodowym poprzez:

- a) udostępnianie, łączenie i analizę informacji dostępnych w systemach zgłaszania statków i innych systemach informacyjnych prowadzonych przez te agencje lub dostępnych dla tych agencji, zgodnie z ich odpowiednimi podstawami prawnymi i bez uszczerbku dla prawa własności danych przysługującego państwom członkowskim;
 - b) świadczenie opartych na najnowszych technologiach usług w zakresie nadzoru i łączności, w tym infrastruktury kosmicznej i naziemnej oraz czujników umieszczonych na wszelkiego rodzaju platformach;
 - c) budowanie zdolności poprzez opracowywanie wytycznych i zaleceń oraz ustanawianie najlepszych praktyk, a także organizowanie szkoleń i wymiany personelu;
 - d) wzmacnianie wymiany informacji i współpracy w zakresie funkcji straży przybrzeżnej, w tym poprzez analizowanie wyzwań operacyjnych i zagrożeń pojawiających się w obszarze morskim;
 - e) udostępnianie zdolności w drodze planowania i realizacji operacji wielofunkcyjnych oraz udostępniania aktywów i innych zdolności w zakresie, w jakim działania te są koordynowane przez te agencje i przeprowadzane za zgodą właściwych organów zainteresowanych państw członkowskich.
2. Bez uszczerbku dla uprawnień zarządu określonych w art. 15, konkretne formy współpracy w zakresie funkcji straży przybrzeżnej między Agencją, Fronteksem oraz EFCA są określone w porozumieniu roboczym zgodnie z zakresami ich kompetencji oraz zasadami finansowymi mającymi zastosowanie do tych agencji. Takie porozumienie podlega zatwierdzeniu przez zarząd, zarząd Fronteksu oraz Zarząd EFCA.
3. Komisja, w ścisłej współpracy z państwami członkowskimi, Agencją, Fronteksem oraz EFCA, udostępnia praktyczny podręcznik dotyczący współpracy europejskiej w zakresie funkcji straży przybrzeżnej. Podręcznik ten zawiera wytyczne, zalecenia i najlepsze praktyki w zakresie wymiany informacji. Komisja przyjmuje podręcznik w postaci zalecenia.
4. Zadania określone w niniejszym artykule pozostają bez uszczerbku dla zadań Agencji, o których mowa w art. 4–11, oraz dla praw i obowiązków państw członkowskich, w szczególności jako państw bandery, państw portu lub państw nadbrzeżnych.

Artykuł 13

Informowanie i rozpowszechnianie

Agencja może z własnej inicjatywy włączać się w działania informacyjne w dziedzinach wchodzących w zakres jej kompetencji, w celu promowania swojej pracy i rozpowszechniania odpowiednich wskazówek. Działania informacyjne stanowią wsparcie dla pozostałych zadań, o których mowa w art. 3–12, i są prowadzone zgodnie z właściwymi planami informowania i rozpowszechniania, przyjętymi przez zarząd. Zarząd regularnie aktualizuje te plany w oparciu o analizę potrzeb.

ROZDZIAŁ IV

ORGANIZACJA AGENCJI

Artykuł 14

Struktura administracyjna i kierownicza

Strukturę administracyjną i kierowniczą Agencji tworzą:

- a) zarząd, który pełni funkcje określone w art. 16;
- b) dyrektor wykonawczy, który wykonuje obowiązki określone w art. 22.

Artykuł 15

Skład zarządu

1. W skład zarządu wchodzi przedstawiciele państw członkowskich, po jednym z każdego państwa, oraz czterech przedstawicieli Komisji; każdy przedstawiciel ma prawo głosu.

W skład zarządu wchodzi również czterech specjalistów z sektorów, których w największym stopniu dotyczą cele Agencji, o których mowa w art. 2; specjaliści ci są powoływani przez Komisję i nie mają prawa głosu.

Wszyscy członkowie zarządu są powoływani na podstawie ich odpowiedniego doświadczenia i odpowiedniej wiedzy eksperckiej w dziedzinach, o których mowa w art. 2. Państwa członkowskie i Komisja dbają o zrównoważoną reprezentację kobiet i mężczyzn w zarządzie. Jeden z czterech specjalistów musi być przedstawicielem ram stałej współpracy organów ds. dochodzeń w sprawie bezpieczeństwa na morzu, o których mowa w art. 10 dyrektywy 2009/18/WE.

2. Każde państwo członkowskie i Komisja powołują swoich członków zarządu oraz ich zastępców, którzy reprezentują członków pod ich nieobecność.

3. Kadencja członków zarządu trwa cztery lata. Kadencja członków zarządu jest odnawialna.

4. W momencie obejmowania stanowiska każdy członek zarządu i zastępca członka zarządu podpisuje pisemne oświadczenie, że nie znajdują się w sytuacji konfliktu interesów. Każdy członek zarządu i zastępca członka zarządu uaktualnia swoje oświadczenie w przypadku zmiany okoliczności w odniesieniu do konfliktu interesów. Agencja publikuje te oświadczenia i ich aktualizacje na swojej stronie internetowej.

Artykuł 16

Funkcje zarządu

1. Aby zapewnić wykonywanie zadań przez Agencję, zarząd:

- a) wyznacza ogólne i strategiczne kierunki działania Agencji;
- b) przyjmuje co roku, większością dwóch trzecich głosów członków z prawem głosu, po otrzymaniu opinii Komisji oraz zgodnie z art. 17, jednolity dokument programowy Agencji;
- c) przyjmuje, większością dwóch trzecich głosów członków z prawem głosu, roczny budżet i plan zatrudnienia Agencji oraz pełni inne funkcje związane z budżetem Agencji na podstawie rozdziału VI;
- d) przyjmuje, większością dwóch trzecich głosów członków z prawem głosu, skonsolidowane roczne sprawozdanie z działalności Agencji, przedkłada je każdego roku do dnia 1 lipca Parlamentowi Europejskiemu, Radzie, Komisji, Trybunałowi Obrachunkowemu i państwom członkowskim i podaje je do wiadomości publicznej;
- e) przyjmuje zasady finansowe mające zastosowanie do Agencji zgodnie z art. 24;
- f) wydaje opinię, większością dwóch trzecich głosów członków z prawem głosu, na temat końcowego sprawozdania finansowego Agencji;
- g) ustanawia metodykę na potrzeby wizyt przeprowadzanych na podstawie art. 10;
- h) rozpatruje i zatwierdza porozumienia administracyjne, zgodnie z art. 11 ust. 5;
- i) przyjmuje strategię zwalczania nadużyć finansowych, odpowiednią w stosunku do ryzyka takich nadużyć, uwzględniając koszty i korzyści związane ze środkami, które mają być zastosowane;
- j) przyjmuje i podaje do wiadomości publicznej zasady dotyczące zapobiegania konfliktom interesów i zarządzania nimi w odniesieniu do swoich członków oraz publikuje co roku na swojej stronie internetowej oświadczenia dotyczące interesów członków zarządu;
- k) przyjmuje zasady i procedury dotyczące przejrzystości w odniesieniu do działalności lobbingsowej oraz udziału podmiotów trzecich w przygotowywaniu sprawozdań lub innych dokumentów sporządzanych przez Agencję, w szczególności sprawozdań lub innych dokumentów dotyczących takich podmiotów trzecich, które mają zostać opublikowane na stronie internetowej Agencji;
- l) na podstawie analizy potrzeb przyjmuje i regularnie aktualizuje plany informowania i rozpowszechniania, o których mowa w art. 13;
- m) przyjmuje swój regulamin wewnętrzny większością dwóch trzecich głosów członków z prawem głosu i podaje ten regulamin do wiadomości publicznej;

- n) zgodnie z ust. 2 wykonuje – w odniesieniu do personelu Agencji – uprawnienia powierzone organowi powołującemu na mocy regulaminu pracowniczego urzędników Unii Europejskiej (zwanego dalej „regulaminem pracowniczym”) oraz uprawnienia powierzone organowi uprawnionemu do zawierania umów o pracę na mocy warunków zatrudnienia innych pracowników Unii Europejskiej (zwanymi dalej „warunkami zatrudnienia innych pracowników”), określone w rozporządzeniu Rady (EWG, Euratom, EWWiS) nr 259/68 ⁽³²⁾;
- o) przyjmuje przepisy wykonawcze w celu nadania skuteczności regulaminowi pracowniczemu i warunkom zatrudnienia innych pracowników zgodnie z art. 110 ust. 2 regulaminu pracowniczego;
- p) powołuje dyrektora wykonawczego, udziela mu wskazówek i monitoruje jego pracę, a w stosownych przypadkach przedłuża jego kadencję lub odwołuje go ze stanowiska większością dwóch trzecich głosów członków z prawem głosu, zgodnie z art. 21;
- q) ustanawia procedury podejmowania decyzji przez dyrektora wykonawczego;
- r) w stosownych przypadkach powołuje księgowego podlegającego regulaminowi pracowniczemu i warunkom zatrudnienia innych pracowników, który musi być całkowicie niezależny w wykonywaniu swoich obowiązków;
- s) zapewnia odpowiednie działania następcze w odniesieniu do ustaleń i zaleceń wynikających ze sprawozdań z wewnętrznych lub zewnętrznych audytów oraz ocen, jak również z dochodzeń prowadzonych przez Europejski Urząd ds. Zwalczania Nadużyć Finansowych (OLAF) i postępowań przygotowawczych prowadzonych przez Prokuraturę Europejską (EPPO);
- t) podejmuje, większością dwóch trzecich głosów członków z prawem głosu, wszystkie decyzje dotyczące ustanowienia wewnętrznej struktury Agencji, w tym dotyczące powoływania grup doradczych lub roboczych bez uprawnień decyzyjnych i, w razie konieczności, dotyczące zmiany tych grup, mając na uwadze należyte zarządzanie budżetem;
- u) zatwierdza, większością dwóch trzecich głosów członków z prawem głosu, ustalenia dotyczące uczestnictwa państw trzecich w pracach Agencji, zgodnie z art. 23;
- v) przyjmuje strategię zwiększania efektywności i synergii;
- w) przyjmuje wewnętrzne przepisy Agencji dotyczące bezpieczeństwa, o których mowa w art. 36;
- x) powołuje inspektora ochrony danych Agencji.

Do celów akapitu pierwszego lit. g), w przypadku gdy w terminie piętnastu dni od dnia przyjęcia metodyki Komisja wyrazi sprzeciw, zarząd ponownie rozpatruje tę metodykę i ustanawia ją z ewentualnymi poprawkami w drugim czytaniu większością dwóch trzecich głosów członków z prawem głosu, włącznie z przedstawicielami Komisji, albo przy jednomyślności przedstawicieli państw członkowskich.

2. Zgodnie z art. 110 ust. 2 regulaminu pracowniczego zarząd przyjmuje – na podstawie art. 2 ust. 1 regulaminu pracowniczego i art. 6 warunków zatrudnienia innych pracowników – decyzję przekazującą odpowiednie uprawnienia organu powołującego dyrektorowi wykonawczemu i określającą warunki, zgodnie z którymi możliwe jest zawieszenie przekazania tych uprawnień. Dyrektor wykonawczy jest upoważniony do dalszego przekazywania tych uprawnień.

Jeżeli wymagają tego szczególne okoliczności, zarząd może – w drodze decyzji – zawiesić tymczasowo przekazanie uprawnień organu powołującego dyrektorowi wykonawczemu i uprawnień dalej przez niego przekazanych oraz wykonywać je samodzielnie lub przekazać je jednemu ze swoich członków lub członkowi personelu innemu niż dyrektor wykonawczy.

Artykuł 17

Programowanie roczne i wieloletnie

1. Do dnia 30 listopada każdego roku zarząd przyjmuje jednolity dokument programowy zawierający założenia programowania rocznego i wieloletniego, w oparciu o projekt przedstawiony przez dyrektora wykonawczego, biorąc pod uwagę opinię Komisji. Zarząd przedkłada jednolity dokument programowy Parlamentowi Europejskiemu, Radzie i Komisji.

⁽³²⁾ Dz.U. L 56 z 4.3.1968, s. 1, ELI: [http://data.europa.eu/eli/reg/1968/259\(1\)/oj](http://data.europa.eu/eli/reg/1968/259(1)/oj).

W przypadku gdy w terminie 15 dni od dnia przyjęcia jednolitego dokumentu programowego Komisja wyrazi sprzeciw w sprawie tego dokumentu, zarząd w terminie dwóch miesięcy od dnia wyrażenia sprzeciwu przez Komisję ponownie rozpatruje ten dokument i przyjmuje go z ewentualnymi poprawkami w drugim czytaniu większością dwóch trzecich głosów członków z prawem głosu, włącznie z przedstawicielami Komisji, albo przy jednomyślności przedstawicieli państw członkowskich.

2. Jednolity dokument programowy staje się ostateczny po ostatecznym przyjęciu budżetu ogólnego Unii, a w razie konieczności jest odpowiednio dostosowywany.

3. Roczny program prac zawiera szczegółowe cele oraz oczekiwane wyniki, w tym wskaźniki skuteczności działania. Roczny program prac zawiera również opis działań, które mają być finansowane, oraz wskazanie zasobów finansowych i ludzkich przeznaczonych na każde działanie zgodnie z zasadami budżetowania zadaniowego i zarządzania kosztami działań. Roczny program prac musi być spójny z wieloletnim programem prac. Roczny program prac określa jednoznacznie zadania, które dodano, zmieniono lub usunięto w stosunku do poprzedniego roku budżetowego. Programowanie roczne lub wieloletnie obejmują strategię w zakresie stosunków z państwami trzecimi lub organizacjami międzynarodowymi, o której mowa w art. 11, oraz działania związane z tą strategią.

4. Zarząd dokonuje zmiany przyjętego rocznego programu prac w przypadku przekazania Agencji nowego zadania. Dodanie takiego nowego zadania uwarunkowane jest przeprowadzeniem analizy skutków, jakie niesie ono ze sobą pod kątem zasobów ludzkich i budżetowych, oraz może być uzależnione od podjęcia przez zarząd decyzji o opóźnieniu realizacji innych zadań.

5. Niezależnie od prawa zarządu do nadawania priorytetu niektórym zadaniom i działaniom w ramach planowania rocznego i wieloletniego zarząd rozpatruje i zatwierdza, w ramach przygotowywania jednolitego dokumentu programowego, wnioski Komisji lub państw członkowskich o pomoc techniczną, o których mowa w art. 3 ust. 1 lit. c) i art. 3 ust. 2 lit. b), art. 4 ust. 2, 9 i 10, art. 5 ust. 6, 8 i 10, art. 7 ust. 2, art. 8 ust. 6 i 7, art. 9 ust. 3, art. 10 ust. 4 oraz art. 11 ust. 2 i 4. Zatwierdzenie takich wniosków:

- a) pozostaje bez uszczerbku dla pozostałych zadań Agencji;
- b) nie prowadzi do powielania podejmowanych działań;
- c) podlega analizie skutków pod kątem zasobów ludzkich i budżetowych; oraz
- d) może być uzależnione od podjęcia przez zarząd decyzji o opóźnieniu realizacji innych zadań.

6. Istotne zmiany w rocznym programie prac przyjmuje się w drodze tej samej procedury co pierwotny roczny program prac. Zarząd może przekazać dyrektorowi wykonawczemu uprawnienia do dokonywania w rocznym programie prac zmian innych niż istotne.

7. Wieloletni program prac określa ogólne założenia programowania strategicznego, w tym cele, oczekiwane wyniki i wskaźniki skuteczności działania. Wieloletni program prac obejmuje również programowanie w zakresie zasobów, w tym budżetu wieloletniego i personelu.

8. Programowanie strategiczne, o którym mowa w ust. 7 niniejszego artykułu, jest aktualizowane w stosownych przypadkach, a w szczególności w celu uwzględnienia wyników oceny, o której mowa w art. 38. Programowanie w zakresie zasobów, o którym mowa w ust. 7 niniejszego artykułu, jest aktualizowane co roku.

Artykuł 18

Przewodniczący zarządu

1. Zarząd wybiera przewodniczącego i zastępcę przewodniczącego spośród swoich członków z prawem głosu. Przewodniczący i zastępca przewodniczącego wybierani są większością dwóch trzecich głosów członków zarządu z prawem głosu.

2. Zastępca przewodniczącego automatycznie zajmuje miejsce przewodniczącego, jeżeli przewodniczący nie może wykonywać swoich obowiązków.

3. Kadencja przewodniczącego i zastępcy przewodniczącego trwa cztery lata, z możliwością jednokrotnego odnowienia. Jeżeli jednak w którymkolwiek momencie swojej kadencji przewodniczący lub zastępca przewodniczącego utracą status członków zarządu, ich kadencja kończy się automatycznie w tym samym dniu.

Artykuł 19**Posiedzenia zarządu**

1. Posiedzenia zarządu są prowadzone zgodnie z jego regulaminem wewnętrznym oraz są zwoływane przez przewodniczącego zarządu.
2. Dyrektor wykonawczy bierze udział w obradach oprócz sytuacji, jeżeli jego udział mógłby doprowadzić do konfliktu interesów, zgodnie z decyzją przewodniczącego, lub jeżeli zarząd ma podjąć decyzję zgodnie z art. 32.
3. Zarząd odbywa posiedzenie zwyczajne dwa razy do roku. Zarząd zbiera się dodatkowo z inicjatywy przewodniczącego lub na wniosek Komisji lub jednej trzeciej państw członkowskich.
4. W kwestii poufności lub w przypadku zaistnienia konfliktu interesów zarząd może podjąć decyzję o rozpatrzeniu określonych punktów porządku obrad bez obecności zainteresowanych członków. Nie narusza to prawa państw członkowskich i Komisji do bycia reprezentowanym przez zastępcę lub jakąkolwiek inną osobę. Szczegółowe zasady stosowania niniejszego przepisu określa się w regulaminie wewnętrznym zarządu.
5. Zarząd może zaprosić do udziału w charakterze obserwatora w posiedzeniu w zakresie konkretnego punktu porządku każdą osobę, której opinia może być istotna.
6. Członkowie zarządu mogą, zgodnie z jego regulaminem wewnętrznym, korzystać z pomocy doradców lub ekspertów.
7. Obsługę sekretariatu zarządu zapewnia Agencja.

Artykuł 20**Zasady głosowania w zarządzie**

1. O ile niniejsze rozporządzenie nie stanowi inaczej, zarząd podejmuje decyzje bezwzględną większością głosów członków z prawem głosu.
2. W przypadku gdy Komisja wyrazi poważne wątpliwości co do projektu decyzji przedstawionego zarządowi w sprawach odnoszących się do rozporządzenia delegowanego (UE) 2019/715, regulaminu pracowniczego i warunków zatrudnienia innych pracowników, zarząd odracza przyjęcie danej decyzji. W terminie piętnastu dni od dnia, w którym Komisja wyrazi poważne wątpliwości co do projektu decyzji przedstawionego zarządowi, zarząd ponownie rozpatruje tę decyzję i przyjmuje ją z ewentualnymi poprawkami w drugim czytaniu większością dwóch trzecich głosów członków z prawem głosu, włącznie z przedstawicielami Komisji, albo większością czterech piątych głosów przedstawicieli państw członkowskich.
3. Każdy członek zarządu ma jeden głos. Dyrektor wykonawczy nie bierze udziału w głosowaniu.
4. W przypadku nieobecności członka zarządu do wykonywania jego prawa głosu uprawniony jest jego zastępca.
5. Regulamin wewnętrzny ustanawia bardziej szczegółowe ustalenia dotyczące głosowania, w tym warunki działania członka zarządu w imieniu innego członka zarządu.

ROZDZIAŁ V**DYREKTOR WYKONAWCZY****Artykuł 21****Powołanie, przedłużenie kadencji i odwołanie ze stanowiska**

1. Zarząd powołuje dyrektora wykonawczego na podstawie osiągnięć i udokumentowanych kompetencji i doświadczeń istotnych dla sektora morskiego spośród kandydatów z listy zaproponowanej przez Komisję po przeprowadzeniu otwartej i przejrzystej procedury naboru, w trakcie której zapewniono poszanowanie zasady równowagi płci i równowagi geograficznej.

2. Przed powołaniem kandydat wybrany przez zarząd jest proszony o złożenie oświadczenia przed właściwą komisją Parlamentu Europejskiego i o udzielenie odpowiedzi na pytania jej członków.
3. Do celów zawarcia umowy z dyrektorem wykonawczym Agencję reprezentuje przewodniczący zarządu.
4. Kadencja dyrektora wykonawczego trwa pięć lat. W odpowiednim czasie przed upływem tego okresu Komisja przeprowadza ocenę, w której uwzględnia się ewaluację pracy dyrektora wykonawczego oraz przyszłe zadania i wyzwania stojące przed Agencją, i przedkłada tę ocenę do wiadomości zarządowi wraz z propozycją odnowienia kadencji.
5. Zarząd – na wniosek Komisji i biorąc pod uwagę ocenę, o której mowa w ust. 4 – może przedłużyć kadencję dyrektora wykonawczego jednokrotnie, na okres nie dłuższy niż pięć lat. Zarząd informuje Parlament Europejski i Radę o zamiarze przedłużenia kadencji dyrektora wykonawczego. Przed podjęciem przez zarząd decyzji o przedłużeniu kadencji dyrektora wykonawczego, dyrektor wykonawczy może zostać poproszony o złożenie oświadczenia przed właściwą komisją Parlamentu Europejskiego i o udzielenie odpowiedzi na pytania jej członków.
6. Dyrektor wykonawczy, którego kadencję przedłużono, nie może brać udziału w kolejnej procedurze naboru na to samo stanowisko.
7. Dyrektor wykonawczy może zostać odwołany ze stanowiska wyłącznie decyzją zarządu działającego na wniosek, który może przedłożyć Komisja albo co najmniej jedna trzecia członków zarządu z prawem głosu.
8. Dyrektor wykonawczy zostaje zatrudniony jako pracownik Agencji zatrudniony na czas określony zgodnie z art. 2 lit. a) warunków zatrudnienia innych pracowników.

Artykuł 22

Zadania i zakres obowiązków dyrektora wykonawczego

1. Dyrektor wykonawczy zarządza Agencją zgodnie z decyzjami zarządu i odpowiada przed zarządem.
2. Bez uszczerbku dla uprawnień Komisji i zarządu dyrektor wykonawczy jest niezależny podczas wykonywania swoich obowiązków i nie może zwracać się o instrukcje do żadnego rządu ani jakiegokolwiek innego podmiotu ani też nie może przyjmować takich instrukcji.
3. Dyrektor wykonawczy na wezwanie Parlamentu Europejskiego informuje go o wykonywaniu swoich obowiązków. Rada może wezwać dyrektora wykonawczego do poinformowania jej o wykonywaniu powierzonych mu obowiązków.
4. Dyrektor wykonawczy jest przedstawicielem prawnym Agencji.
5. Dyrektor wykonawczy odpowiada za realizację zadań powierzonych Agencji na podstawie niniejszego rozporządzenia. Dyrektor wykonawczy w szczególności:
 - a) zapewnia zrównoważone i efektywne bieżące kierowanie Agencją;
 - b) organizuje, ukierunkowuje i nadzoruje działalność i personel Agencji w granicach decyzji podejmowanych przez zarząd;
 - c) przygotowuje i wykonuje decyzje przyjęte przez zarząd;
 - d) przygotowuje projekty zasad finansowych mających zastosowanie do Agencji i przedkłada je do przyjęcia przez zarząd;
 - e) sporządza projekt preliminarza dochodów i wydatków Agencji zgodnie z art. 26 i wykonuje budżet Agencji zgodnie z art. 27;
 - f) przygotowuje projekt jednolitego dokumentu programowego i przedkłada go do przyjęcia zarządowi po konsultacji z Komisją co najmniej cztery tygodnie przed odpowiednim posiedzeniem zarządu;
 - g) wdraża jednolity dokument programowy, ocenia postępy w stosunku do odpowiednich wskaźników i składa sprawozdania z jego wdrażania zarządowi;

- h) przygotowuje skonsolidowane roczne sprawozdanie z działalności Agencji oraz przedstawia je zarządowi do oceny i przyjęcia;
- i) odpowiada na wnioski o pomoc techniczną zgodnie z art. 17 ust. 5;
- j) podejmuje decyzje o przeprowadzaniu wizyt i inspekcji, o których mowa w art. 10, po konsultacji z Komisją i według metodyki przeprowadzania wizyt określonej przez zarząd zgodnie z art. 16 ust. 1 lit. g);
- k) podejmuje decyzje o zawieraniu porozumień administracyjnych z innymi organami Unii działającymi w tych samych obszarach co Agencja, pod warunkiem że projekt porozumienia został przedłożony do konsultacji najpierw Komisji, a zarządowi zgodnie z art. 11 ust. 5 oraz że zarząd nie zgłosi sprzeciwu w terminie czterech tygodni od dnia jego przedłożenia;
- l) podejmuje niezbędne kroki, w tym przyjmuje wewnętrzne instrukcje administracyjne oraz publikuje komunikaty, w celu zapewnienia funkcjonowania Agencji zgodnie z niniejszym rozporządzeniem;
- m) organizuje skuteczny system monitorowania, aby umożliwić porównywanie osiągnięć Agencji z jej celami i zadaniami określonymi w niniejszym rozporządzeniu;
- n) ustanawia skuteczny i efektywny system kontroli wewnętrznej i zapewnia jego funkcjonowanie oraz zgłasza zarządowi istotne zmiany w tym systemie;
- o) zapewnia przeprowadzanie ocen zagrożeń i zarządzanie zagrożeniami na potrzeby Agencji;
- p) przygotowuje plan działań następczych dotyczący wniosków ze sprawozdań z audytu wewnętrznego lub zewnętrznego oraz ocen, a także z dochodzeń prowadzonych przez OLAF i postępowań przygotowawczych prowadzonych przez EPPO, o których mowa w art. 35, oraz składa dwa razy w roku Komisji, a regularnie – zarządowi, sprawozdania z postępów;
- q) zapewnia ochronę interesów finansowych Unii poprzez stosowanie środków zapobiegających nadużyciom finansowym, korupcji i wszelkiej innej nielegalnej działalności, bez uszczerbku dla kompetencji OLAF i EPPO w zakresie prowadzenia odpowiednio dochodzeń i postępowań przygotowawczych, poprzez skuteczne kontrole oraz – w przypadku stwierdzenia nieprawidłowości – odzyskiwanie kwot nienależnie wypłaconych, a także, w stosownych przypadkach, nakładanie skutecznych, proporcjonalnych i odstraszących kar administracyjnych, w tym kar pieniężnych;
- r) przygotowuje strategię zwalczania nadużyć finansowych, strategię zwiększenia efektywności i synergii, strategię współpracy z państwami trzecimi lub organizacjami międzynarodowymi oraz strategię zarządzania organizacyjnego i systemów kontroli wewnętrznej na potrzeby Agencji i przedstawia je zarządowi do zatwierdzenia;
- s) promuje różnorodność i zapewnia równowagę płci w zakresie rekrutacji personelu Agencji;
- t) rekrutuje personel przy uwzględnieniu możliwie największego zasięgu geograficznego;
- u) opracowuje i wdraża politykę informacyjną Agencji;
- v) wykonuje wszelkie inne zadania powierzone lub przekazane mu przez zarząd lub wymagane zgodnie z niniejszym rozporządzeniem.

Do celów akapitu pierwszego lit. m), dyrektor wykonawczy opracowuje, w porozumieniu z Komisją i zarządem, odpowiednio dostosowane wskaźniki skuteczności działania pozwalające na skuteczną ocenę osiągniętych rezultatów. Dyrektor wykonawczy zapewnia regularne dostosowywanie struktury organizacyjnej Agencji do zmieniających się potrzeb w ramach dostępnych zasobów finansowych i ludzkich. W związku z tym dyrektor wykonawczy ustanawia procedury przeprowadzania regularnych ocen, spełniające uznane normy zawodowe.

Artykuł 23

Uczestnictwo państw trzecich

1. Agencja pozostaje otwarta na uczestnictwo państw trzecich, które zawarły porozumienia z Unią, na mocy których przyjęły i stosują prawo Unii w zakresie bezpieczeństwa morskiego, ochrony na morzu, zapobiegania zanieczyszczeniu powodowanemu przez statki oraz reagowania na zanieczyszczenie powodowane przez statki.

2. Zgodnie z odpowiednimi postanowieniami tych porozumień Agencja, po uzyskaniu opinii Komisji i zgody zarządu, zawiera uzgodnienia określające rodzaj i zakres szczegółowych zasad uczestnictwa tych państw trzecich w pracach Agencji, w tym postanowienia dotyczące wkładów finansowych i personelu.

ROZDZIAŁ VI

PRZEPISY FINANSOWE

Artykuł 24

Zasady finansowe

Zarząd po konsultacji z Komisją przyjmuje zasady finansowe mające zastosowanie do Agencji. Zasady finansowe nie mogą odbiegać od rozporządzenia delegowanego (UE) 2019/715, chyba że takie odstępstwo jest niezbędne ze względu na szczególne wymogi dotyczące działalności Agencji, a Komisja udzieliła wcześniejszej zgody.

Artykuł 25

Budżet

1. Preliminarz wszystkich dochodów i wydatków Agencji jest przygotowywany w każdym roku budżetowym odpowiadającym rokowi kalendarzowemu i jest wykazywany w budżecie Agencji.
2. Dochody i wydatki w budżecie Agencji muszą się równoważyć.
3. Bez uszczerbku dla innych zasobów dochody Agencji obejmują:
 - a) wkład Unii wpisany do budżetu ogólnego Unii i dotacje od organów Unii;
 - b) ewentualne wkłady państw trzecich, które uczestniczą w pracach Agencji zgodnie z art. 23;
 - c) opłaty za udostępnianie infrastruktury, przygotowywanie publikacji, prowadzenie szkoleń lub wszelkie inne usługi wchodzące w zakres niniejszego rozporządzenia, świadczone przez Agencję;
 - d) dobrowolne wkłady finansowe państw członkowskich, państw trzecich lub innych podmiotów, o ile wkłady takie są przejrzyste, jasno oznaczone w budżecie i nie zagrażają niezależności i bezstronności Agencji.
4. Wydatki Agencji obejmują wynagrodzenia personelu, koszty administracyjne, koszty infrastruktury oraz koszty operacyjne.

Artykuł 26

Ustanowienie budżetu

1. Co roku dyrektor wykonawczy sporządza projekt preliminarza dochodów i wydatków Agencji na kolejny rok budżetowy, również tym plan zatrudnienia, i przesyła go zarządowi.
2. Na podstawie projektu, o którym mowa w ust. 1, zarząd przyjmuje wstępny preliminarz dochodów i wydatków Agencji na następny rok budżetowy.
3. Wstępny preliminarz dochodów i wydatków Agencji przesyła się Komisji do dnia 31 stycznia każdego roku. Zarząd przesyła Komisji ostateczny projekt preliminarza do dnia 31 marca tego samego roku.
4. Komisja przesyła preliminarz Parlamentowi Europejskiemu i Radzie (zwanymi dalej „władzą budżetową”) wraz z projektem budżetu ogólnego Unii.
5. Na podstawie preliminarza Komisja wpisuje do projektu budżetu ogólnego Unii szacowane kwoty, jakie uważa za konieczne w odniesieniu do planu zatrudnienia, oraz kwotę dotacji, która obciąży budżet ogólny Unii przedkładany władzy budżetowej zgodnie z art. 313 i 314 TFUE.

6. Władza budżetowa zatwierdza środki przewidziane na wkład dla Agencji.
7. Władza budżetowa przyjmuje plan zatrudnienia Agencji.
8. Budżet Agencji jest przyjmowany przez zarząd. Budżet staje się ostateczny po ostatecznym przyjęciu budżetu ogólnego Unii. W stosownych przypadkach budżet jest odpowiednio dostosowywany.
9. W przypadku przedsięwzięć z zakresu nieruchomości, które mogą mieć znaczący wpływ na budżet Agencji, stosuje się rozporządzenie delegowane (UE) 2019/715.

Artykuł 27

Wykonanie budżetu

1. Dyrektor wykonawczy wykonuje budżet Agencji.
2. Co roku dyrektor wykonawczy przesyła władzy budżetowej wszelkie informacje istotne z punktu widzenia ustaleń procedur oceny.

Artykuł 28

Prezentacja sprawozdania finansowego i absolutorium

1. Do dnia 1 marca następnego roku budżetowego księgowy Agencji przesyła wstępne sprawozdanie finansowe księgowemu Komisji oraz Europejskiemu Trybunałowi Obrachunkowemu.
2. Do dnia 31 marca następnego roku budżetowego Agencja przesyła sprawozdanie z zarządzania budżetem i finansami Parlamentowi Europejskiemu, Radzie i Europejskiemu Trybunałowi Obrachunkowemu.
3. Do dnia 31 marca następnego roku budżetowego księgowy Komisji przesyła Europejskiemu Trybunałowi Obrachunkowemu wstępne sprawozdanie finansowe Agencji skonsolidowane ze sprawozdaniem finansowym Komisji.
4. Po otrzymaniu uwag Europejskiego Trybunału Obrachunkowego dotyczących wstępnego sprawozdania finansowego Agencji zgodnie z art. 252 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) 2024/2509⁽³³⁾ dyrektor wykonawczy sporządza na własną odpowiedzialność końcowe sprawozdanie finansowe Agencji i przedkłada je zarządowi w celu uzyskania jego opinii.
5. Zarząd wydaje opinię na temat końcowego sprawozdania finansowego Agencji.
6. Do dnia 1 lipca następnego roku budżetowego księgowy Agencji przesyła końcowe sprawozdanie finansowe wraz z opinią zarządu Parlamentowi Europejskiemu, Radzie, Komisji i Europejskiemu Trybunałowi Obrachunkowemu.
7. Końcowe sprawozdanie finansowe publikuje się w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* do dnia 15 listopada następnego roku budżetowego.
8. Do dnia 30 września dyrektor wykonawczy przesyła Europejskiemu Trybunałowi Obrachunkowemu odpowiedź na jego uwagi. Dyrektor wykonawczy przesyła tę odpowiedź również zarządowi.
9. Dyrektor wykonawczy przedkłada Parlamentowi Europejskiemu, na jego wniosek, wszelkie informacje niezbędne do sprawnego zastosowania procedury udzielania absolutorium za dany rok budżetowy, zgodnie z art. 267 ust. 3 rozporządzenia(UE, Euratom) 2024/2509.
10. Na zalecenie Rady stanowiącej większością kwalifikowaną, przed dniem 15 maja roku N + 2 Parlament Europejski udziela dyrektorowi wykonawczemu absolutorium z wykonania budżetu za rok budżetowy N.

⁽³³⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) 2024/2509 z dnia 23 września 2024 r. w sprawie zasad finansowych mających zastosowanie do budżetu ogólnego Unii (Dz.U. L, 2024/2509, 26.9.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj>).

ROZDZIAŁ VII

PERSONEL

Artykuł 29

Przepisy ogólne

Do personelu Agencji stosuje się regulamin pracowniczy i warunki zatrudnienia innych pracowników oraz przepisy przyjęte w drodze porozumienia między instytucjami Unii w celu nadania skuteczności regulaminowi pracowniczemu i warunkom zatrudnienia innych pracowników.

Artykuł 30

Oddelegowani eksperci krajowi i inni członkowie personelu

1. Agencja może korzystać z pomocy oddelegowanych ekspertów krajowych lub innych członków personelu niezatrudnionych przez Agencję.
2. Zarząd przyjmuje decyzję określającą zasady oddelegowania ekspertów krajowych do Agencji.

ROZDZIAŁ VIII

PRZEPISY OGÓLNE I KOŃCOWE

Artykuł 31

Status prawny i siedziba

1. Agencja jest organem Unii i ma osobowość prawną.
2. W każdym państwie członkowskim Agencja ma zdolność prawną i zdolność do czynności prawnych o najszerszym zakresie przyznanym przez prawo krajowe osobom prawnym. Agencja może w szczególności nabywać oraz zbywać ruchomości i nieruchomości oraz być stroną w postępowaniach sądowych.
3. Agencję reprezentuje dyrektor wykonawczy.
4. Siedziba Agencji znajduje się w Lizbonie w Portugalii.
5. Na wniosek Komisji zarząd może podjąć decyzję, za zgodą zainteresowanych państw członkowskich, we współpracy z nimi oraz z należytym uwzględnieniem wpływu na budżet, w tym wkładów, które mogą zostać wniesione przez zainteresowane państwa członkowskie, o utworzeniu centrów regionalnych niezbędnych do realizacji w najbardziej efektywny i skuteczny sposób niektórych zadań Agencji. Podejmując taką decyzję, zarząd precyzyjnie określa zakres działań centrum regionalnego, unikając niepotrzebnych kosztów finansowych i wzmacniając współpracę z istniejącymi sieciami regionalnymi i krajowymi.

Artykuł 32

Przywileje i immunitety

Do Agencji i jej personelu stosuje się Protokół w sprawie przywilejów i immunitetów Unii Europejskiej.

Artykuł 33

System językowy

1. Do Agencji stosuje się przepisy rozporządzenia Rady nr 1 ⁽³⁴⁾.
2. Usługi tłumaczeniowe i wszelkie inne usługi językowe niezbędne do funkcjonowania Agencji, inne niż tłumaczenia ustne, świadczy Centrum Tłumaczeń dla Organów Unii Europejskiej.

⁽³⁴⁾ Rozporządzenie Rady nr 1 w sprawie określenia systemu językowego Europejskiej Wspólnoty Gospodarczej (Dz.U. 17 z 6.10.1958, s. 385, ELI: [http://data.europa.eu/eli/reg/1958/1\(1\)/oj](http://data.europa.eu/eli/reg/1958/1(1)/oj)).

Artykuł 34**Przejrzystość**

1. Do dokumentów będących w posiadaniu Agencji stosuje się rozporządzenie (WE) nr 1049/2001 Parlamentu Europejskiego i Rady ⁽³⁵⁾.
2. W terminie sześciu miesięcy od daty pierwszego posiedzenia zarząd przyjmuje szczegółowe zasady stosowania rozporządzenia (WE) nr 1049/2001.
3. Decyzje podjęte przez Agencję na podstawie art. 8 rozporządzenia (WE) nr 1049/2001 mogą być przedmiotem skargi do Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich lub może zostać przeciwko nim wniesiona skarga do Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej (TSUE) na warunkach określonych, odpowiednio, w art. 228 i 263 TFUE.
4. Przetwarzanie danych osobowych przez Agencję podlega rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1725 ⁽³⁶⁾.

Artykuł 35**Zwalczanie nadużyć finansowych**

1. Aby ułatwić zwalczanie nadużyć finansowych, korupcji i innych nielegalnych działań zgodnie z rozporządzeniem (UE, Euratom) nr 883/2013, Agencja przyjmuje odpowiednie przepisy mające zastosowanie do całego personelu Agencji.
2. Europejski Trybunał Obrachunkowy jest uprawniony do przeprowadzania kontroli, na podstawie dokumentów i na miejscu, obejmujących wszystkich beneficjentów dotacji, wykonawców i podwykonawców, którzy otrzymują od Agencji unijne środki finansowe.
3. Zgodnie z przepisami i procedurami określonymi w rozporządzeniu (UE, Euratom) nr 883/2013 OLAF może prowadzić dochodzenia, w tym kontrole na miejscu i inspekcje, w celu ustalenia, czy doszło do nadużyć finansowych, korupcji lub jakichkolwiek innych nielegalnych działań naruszających interesy finansowe Unii w związku z dotacją lub zamówieniem finansowanymi przez Agencję.
4. Bez uszczerbku dla ust. 1, 2 i 3 zawierane przez Agencję umowy o współpracy z państwami trzecimi i organizacjami międzynarodowymi, składane przez nią zamówienia, zawierane przez nią umowy o udzielenie dotacji oraz decyzje o udzieleniu przez nią dotacji muszą zawierać postanowienia wyraźnie upoważniające Europejski Trybunał Obrachunkowy, OLAF i EPPO do prowadzenia takich kontroli oraz odpowiednio dochodzeń lub postępowań przygotowawczych zgodnie z ich odpowiednimi kompetencjami.

Artykuł 36**Przepisy bezpieczeństwa dotyczące ochrony informacji niejawnych oraz szczególnie chronionych informacji jawnych**

Agencja przyjmuje własne przepisy bezpieczeństwa równoważne z przepisami bezpieczeństwa Komisji dotyczącymi ochrony informacji niejawnych UE oraz szczególnie chronionych informacji jawnych, zgodnie z decyzjami Komisji (UE, Euratom) 2015/443 ⁽³⁷⁾ i 2015/444 ⁽³⁸⁾. Przepisy Agencji w zakresie bezpieczeństwa obejmują między innymi przepisy dotyczące wymiany, przetwarzania i przechowywania takich informacji.

Artykuł 37**Odpowiedzialność**

1. Umowną odpowiedzialność Agencji określa prawo właściwe dla danej umowy.

⁽³⁵⁾ Rozporządzenie (WE) nr 1049/2001 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 30 maja 2001 r. w sprawie publicznego dostępu do dokumentów Parlamentu Europejskiego, Rady i Komisji (Dz.U. L 145 z 31.5.2001, s. 43, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2001/1049/oj>).

⁽³⁶⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1725 z dnia 23 października 2018 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych przez instytucje, organy i jednostki organizacyjne Unii i swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia rozporządzenia (WE) nr 45/2001 i decyzji nr 1247/2002/WE (Dz.U. L 295 z 21.11.2018, s. 39, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1725/oj>).

⁽³⁷⁾ Decyzja Komisji (UE, Euratom) 2015/443 z dnia 13 marca 2015 r. w sprawie bezpieczeństwa w Komisji (Dz.U. L 72 z 17.3.2015, s. 41, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2015/443/oj>).

⁽³⁸⁾ Decyzja Komisji (UE, Euratom) 2015/444 z dnia 13 marca 2015 r. w sprawie przepisów bezpieczeństwa dotyczących ochrony informacji niejawnych UE (Dz.U. L 72 z 17.3.2015, s. 53, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2015/444/oj>).

2. Do rozstrzygania sporów na podstawie klauzul arbitrażowych zamieszczonych w umowach zawartych przez Agencję właściwy jest TSUE.
3. W przypadku odpowiedzialności pozaumownej Agencja naprawia szkodę wyrządzoną przez Agencję lub członków jej personelu przy wykonywaniu ich obowiązków zgodnie z zasadami ogólnymi wspólnymi dla przepisów prawa państw członkowskich.
4. Do orzekania w sporach dotyczących odszkodowania za szkodę, o której mowa w ust. 3, właściwy jest TSUE.
5. Odpowiedzialność osobistą personelu Agencji wobec Agencji regulują przepisy określone w regulaminie pracowniczym lub warunkach zatrudnienia innych pracowników mające zastosowanie do członków personelu.

Artykuł 38

Ocena i przegląd

1. Do dnia 19 stycznia 2031 r., a następnie co pięć lat Komisja przeprowadza ocenę w celu zbadania w szczególności wpływu, skuteczności i efektywności Agencji oraz jej metod pracy, uwzględniając opinię zarządu. W ramach tej oceny uwzględnia się w szczególności ewentualną potrzebę zmiany zakresu kompetencji Agencji, w szczególności w celu uwzględnienia zmian prawa Unii w dziedzinie transportu morskiego, i skutki finansowe takiej zmiany, a także potrzebę ustanowienia systemu honorariów i opłat oraz wskazania usług, które Agencja może oferować w ramach takiego systemu.
2. Komisja przedkłada sprawozdanie z oceny wraz z wnioskami dotyczącymi sprawozdania Parlamentowi Europejskiemu, Radzie i zarządowi. Ustalenia z oceny podaje się do wiadomości publicznej.
3. W ramach co drugiej oceny Komisja dokonuje także oceny wyników osiągniętych przez Agencję, z uwzględnieniem celów, zakresu kompetencji i zadań Agencji. Jeżeli Komisja uzna, że dalsze działanie Agencji w odniesieniu do powierzonych jej celów, zakresu kompetencji i zadań nie jest już uzasadnione, może zaproponować stosowną zmianę lub uchylenie niniejszego rozporządzenia.

Artykuł 39

Dochodzenia administracyjne prowadzone przez Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich

Działania Agencji podlegają dochodzeniom prowadzonym przez Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich zgodnie z art. 228 TFUE.

Artykuł 40

Przepisy przejściowe

1. Na zasadzie odstępstwa od art. 15 niniejszego rozporządzenia członkowie Rady Administracyjnej mianowani na podstawie rozporządzenia (WE) nr 1406/2002 przed dniem 18 stycznia 2026 r. pozostają na swoim stanowisku jako członkowie zarządu do czasu wygaśnięcia ich kadencji, bez uszczerbku dla prawa każdego z państw członkowskich do powołania nowego przedstawiciela.
2. Dyrektor zarządzający mianowany na podstawie art. 16 rozporządzenia (WE) nr 1406/2002 pozostaje na stanowisku dyrektora wykonawczego, pełniąc zadania i wykonując obowiązki określone w art. 22 niniejszego rozporządzenia.
3. Wejście w życie niniejszego rozporządzenia pozostaje bez uszczerbku dla wszystkich umów o pracę obowiązujących w dniu 18 stycznia 2026 r.

Artykuł 41

Uchylenie

Rozporządzenie (WE) nr 1406/2002 traci moc.

*Artykuł 42***Wejście w życie**

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie dwudziestego dnia po jego opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich państwach członkowskich.

Sporządzono w Strasburgu dnia 26 listopada 2025 r.

W imieniu Parlamentu Europejskiego

Przewodnicząca

R. METSOLA

W imieniu Rady

Przewodnicząca

M. BJERRE